

ЗБІРКА **ЗАКОНІВ**
СЛОВАЦЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Рочник 1992

Выголошене: 1. 10. 1992

Припис платный од: 1. 1. 2016 до: 26.2.2017

Обсяг документу є юридично обов'язний.

УСТАВА СЛОВАЦЬКОЇ РЕПУБЛІКИ з 1. септембра 1992

ПРЕАМБУЛА

Мы, народ словацький,
пам'ятаючи на політичну і культурну дідовизну своїх предків і на декілько сторічны скушености з боїв за народне бытя і властну штатность,
в дусі кіріло-методійской духовной дідовизны і історичного одказу Великой Моравы,
выходжаючи з природного права народів на самоідентифікацію,
ведно з народностныма меншынами і етнічныма групами жыючіма на території Словацькой републіки,
в інтересі тырвалой мірной кооперації з остатніма демократічныма штатами,
намагаючи ся реалізувати демократічну форму влады, гаранції слободного жывота,
розвитку духовной культуры і економічной просперіты,
то значить мы, обчане Словацькой републіки,
приїмаме
посередництвом своїх представителів
слідуючу уставу:

ПЕРША ГЛАВА

Першы розділ

Основны установліня

Ст. 1

(1) Словацька републіка є суверенным, демократічным і правным штатом. Не вяже ся з нияков ідеологієв ани релігієв.

(2) Словацька републіка респектує і дотримує общі правила меджінародного права, ретіфікованы меджінародны договори і свої далшы меджінародны обовязкы.

Ст. 2

(1) Штатна міць походить од обчанів, котры ей реалізують посередництвом своїх волених представителів або прямо.

(2) Штатны органы можуть діяти лем на основі уставы, в ей границях і в розсягу і способом, котрый становить закон.

(3) Каждый може робити то, што не є законом заказане, і никого не мож примусити, жебы робив дашто, што закон не предписує.

Ст. 3

(1) Територія Словацькой републіки є єднотна і нерозділна.

(2) Границі Словацькой републіки можуть ся мінити лем уставным законом.

Ст. 4

(1) Властником мінерального богатства, яскынь, підземных вод, природных лічівых жрідел і водных токів є Словацька републіка. Словацька републіка хранить і розвивать того богатство, чутливо і ефективно хоснує мінералне богатство і природну дідовизну на благо своїх обчанів і слідуючих генерацій.

(2) Транспорт воды з водных zdrojів з території Словацькой републіки через границі Словацькой републіки різними формами транспорту або водоводом ся заказує; заказ ся не тыкать воды на особну потребу, питной воды і природной мінеральной воды запакованой в розлічных обалах на території Словацькой републіки і на гуманітарну поміч і поміч в нужді. Подробности о условиях транспорту воды на особну потребу і воды на гуманітарну помічі і поміч в нужді становить закон.

Ст. 5

(1) Здобываня і страту штатного обчанства Словацькой републіки становить закон.

(2) Никому не мож одняти штатне обчанство Словацькой републіки проти ёго волі.

Ст. 6

(1) На території Словацькой републіки є штатным языком словацький язык.

(2) Хоснованя інших языків як штатного языка в уряднім контактї становить закон.

Ст. 7

(1) Словацька републіка може на основі слободного рїшіня вступити до штатного звязку з іншими штатами. О вступі до штатного звязку з іншими штатами або о выступліню з того звязку вирішить уставный закон, котрый ся потвердить референдумом.

(2) Словацька республіка може меджінародным договором, котрый був ратіфікований і выголошений способом становленим законом, або на основі такого договору перенести реалізацію части своїх прав на Европскы сполоченства і Европску унію. Юрідічно обовязны акты Европских сполоченств і Европской унії стоять над законами Словацькой республікы. Перевзятя юрідічно обовязных актів, котры выжадують імплементацію, ся зреалізує законом або наряджінём влады подля Ст. 120 абз. 2.

(3) Словацька республіка з цілём заховати мір, безпечность і демократічний порядок за умовій становлених меджінародным договором ся може стати членом організації взаємной колектівной безпечности.

(4) На платность меджінародных договорів о людських правах і оснобных слободах, меджінародных політичных договорів, меджінародных договорів воєньского характеру, меджінародных договорів, на основі котрых Словацька республіка ся стає членом меджінародных організацій, меджінародных економічных договорів общего характеру, меджінародных договорів, на реалізацію котрых є потребный закон, і меджінародных договорів, котры прямо становлюють права або повинности фізічных особ або юрідічных особ, выжадує ся перед ратіфікацієм згода Народной рады Словацькой республікы.

(5) Меджінародны договори о людських правах і основных слободах, меджінародны договори, на реалізацію котрых не є потребный закон, і меджінародны договори, котры прямо становлюють права або повинности фізічных особ або юрідічных особ і котры были ратіфікованы і выголошены способом становленим законом, стоять над законами.

Ст. 7а

Словацька республіка підпорує народне усвідомліня і культурну ідентіту Словаків жыючих в заграничу, підпорує їх інштитуції створены на досягнутя того ціля і односины з матерьскым штатом.

Другый розділ Штатны сімболы

Ст. 8

Штатныма сімболами Словацькой республікы суть штатный ерб, штатна застава, штатна печать і штатна гімна.

Ст. 9

(1) Штатный ерб Словацькой республікы творить на червенім раноготічнім щіті двойраменный стріберный хрест стоячий на найвысшій середній вершку – єднім з панорамы трёх синіх верхів.

(2) Штатна застáva Словацькой републікы ся складать з трёх поздовжных смуг – білою, синёй і червеною. На передній половині полотна штатной застави Словацькой републікы стоїть штатный ерб Словацькой републікы.

(3) Штатну печать Словацькой републікы творить штатный ерб Словацькой републікы, довкола котрого стоїть напис Словацька републіка.

(4) Штатнов гімнов Словацькой републікы суть першы два куплеты пісні *Nad Tatrou sa blýska*.

(5) Подробности о штатных сімболах Словацькой републікы і їх хоснованю становить закон.

Третій розділ Главне місто Словацькой републікы

Ст. 10

(1) Главным містом Словацькой републікы є Братіслава.

(2) Позіцію Братіславы як главного міста Словацькой републікы становить закон.

ДРУГА ГЛАВА ОСНОВНЫ ПРАВА І СЛОБОДЫ

Перший розділ ОБЩІ ПРИПИСЫ

Ст. 12

(1) Люде суть слободны і рівноцінны в достоинности і в правах. Основны права і слободы не мож одняти, поперти, замовчати ани зрушити.

(2) Основны права і слободы ся гарантують на території Словацькой републікы вшыткым без огляду на поглавя, расу, фарбу skóry, язык, віровизнання і набоженство, політичны або іншы погляды, народне або соціалне походжіня, приналежность ід народности або етнічній групі, маєток, род або інший статус. Никого не мож з тых причін пошкоджувати, преферувати або дискриміновати.

(3) Каждый має право слободно вирішувати о своїй народности. Закажує ся будьяке вмішованя до того вирішования і вшыткы способы натиску, якы ведуть к однароднёваню.

(4) Нихто не сміє быти пошкоджений зато, же реалізує свої основны права і слободы.

Ст. 13

(1) Повинности мож становити

а) законом або на основі закона, в його границях, але в умовах заховання основних прав і свобод,

б) міжнародним договором подля Ст. 7 абз. 4, котрый прямо становлює права і повинности фізичних особ або юридичних особ, або

ц) наряджінєм влады подля Ст. 120 абз. 2.

(2) Границі основных прав і свобод мож регуловати за умовій становленых тов уставов лем законом.

(3) Законны окліщія основных прав і свобод мусять платити єднако про вшыткы припадаы, котры сповняють становлены критерії.

(4) Окліщуючі основны права і свободы, мусить ся мерьковати на їх основу і змысел. Такы окліщія мож схосновати лем на становлений ціль.

Другый розділ ОСНОВНЫ ЛЮДСКЫ ПРАВА І СЛОБОДЫ

Ст. 14

Каждый має право на права.

Ст. 15

Каждый має право на животь. Людський животь є годный охрани уж перед народжінєм.

(2) Нихто не сміє быти позбавлений живота.

(3) Трест смерти ся не допущать.

(4) Подля той статії ся не порушує право, покля був хтось позбавлений живота наслідком діяня, котре подля закона не є трестне.

Ст. 16

(1) Гарантує ся незасягованя до особы і ей приватных діл. Окліщія може быти лем у припадах становленых законом.

(2) Никого не мож мучіти або круто, нелюдскы ці понижуючо з ним заобходити або карати.

Ст. 17

(1) Особна слобода є гарантована.

(2) Никого не мож пронаслідувати або позбыти слободы іншак, як із прічін і способом, котрый становить закон. Никого не мож позбыти слободы лем про неспособность дотримати обовязкы договору.

(3) Обвиненого або підозрілого з трестного skutku мож затримати лем в припадах становленых законом. Затримана особа мусить быти такой поінформована о прічінах затриманя, выслухана, а найпізніше до 48 годин, при трестных skutках з терорізма до 96 годин пущена на слободу або передана суду. Судця мусить затриману особу до 48 годин а при вынятково важных трестных skutках до 72 годин од перевзятя выслухати і вирішыти о заарештованю або ослободжіню.

(4) Обиненого мож затримати лем на аргуменатми підложений письмовый приказ судці. Затримана особа мусить быти до 24 годин передана суду. Судця мусить затриману особу до 48 годин а при вынятково важных трестных чінах до 72 годин од перевзятя выслухати і вирішыти о заарештованю або ослободжіню.

(5) Заарештовати мож лем з прічін і на час становлений законом і на основі рїшіня суду.

(6) Закон становить, в котрых припадах мож перевзяти особу до інштитуціональной здравотной старостливости або ей в ній тримати без ей згоды. Такой крок ся мусить до 24 годин оголосити суду, котрый о тім вирішить до пятєх днів.

(7) Аналізувати душевний став особы обвиненой з трестного чіну мож лем на письмовый приказ суду.

Ст. 18

(1) Никого не мож послати на примушены роботы або примушены службы.

(2) Установліня абзацу 1 не платить про

а) роботы приказаны подля закона особам заарештованым або особам з іншым трестом як арешт,

б) воєнську службу або іншу службу становлену законом намісто повинной воєнської службы,

ц) службу выжадовану на основі закона в припаді природных катастроф, гаварій або іншого небезпеченства, котры огрожують жывоты, здравя або в значні мірі пошкоджують маєток,

д) діяня приказане законом на охрану жывота, здравя або прав других,

е) меншы сільскы/містьскы службы на основі закона.

Ст. 19

(1) Каждый має право на захованя людської достоїности, особнои чести, доброго мена і на охрону мена.

(2) Каждый має право на охрону перед бездоводным засягованём до приватного і родинного живота.

(3) Каждый має право на охрону перед бездоводным зберанём, публікованём або іншым зловжыванём інформацій о своїй особі.

Ст. 20

(1) Каждый має право властнити маєток. Властницьке право вшыткых властників має еднакый законный обсяг і охрону. Маєток здобытый в розпорі з правным порядком таку охрону не має. Дідія ся гарантує.

(2) Закон становить, котрый далшый маєток окрема маєтку спомянутого в Ст. 4 той уставы, котрый служить на забезпечованя потреб сполчности, розвитку народного господарства і посполного інтересу, може быти лем у властництві штату, села/міста або становленых юридичных особ. Закон таксамо може становити, же дакотрый маєток може быти лем у властництві обчанів або юридичных особ із адресов у Словацькій републіці.

(3) Властнитцтво обовязує. Не мож го зловжыти на пошкоджіня прав других або в розпоі з общіма інтересами храненыма законом. Реалізація властницького права не сміє пошкоджовати людське здравя, природу, культурны памяткы і животне оточіня над міру становлену законом.

(4) Вывластніня або примушене окліщіня властницького права є можлие лем в крайній мірі і в посполнім інтересі, а то на основі закона і за адекватну вынагороду.

(5) Інше засягованя до властницького права мож доволити лем тогды, покля маєток был здобытый незаконным способом або з нелегалных фінанцій і іде о крок неоддумный в демократічній сполчности про безпечность штату, охрону посполного порядку, моралности або прав і слобод других. Условії становить закон.

Ст. 21

(1) Обыстя є непорушиме. Не є доволене до него вступити без згоды того, хто в нїм бывать.

(2) Контролю обыстя мож зробити лем у звязи з трестным процесом, і лем на письмовый і аргументами підложений приказ судці. Способ реалізації контролі становить закон.

(3) Іншы засягы до непорушимости обыстя мож законом доволити лем тогды, покля іде о крок в демократічнім обществі важный на охрану живота, здравя або мастку особ, на охрану прав і слобод других або на одвернутя важного огрожіня посполного порядку. Покля в обыстю ся реалізує бізніс або інше економічне діятельство, такы засягы можуть быти законом доволены і тогды, кедь є то неоддумане про реалізацію задач штатной справы.

Ст. 22

(1) Письмове таёмство, таёмство заганяных справ і іншых писемностей і охрана особных данных ся гарантують.

(2) Нихто не сміє порушыти писмове таёмство ани таёмство іншых писемностей і записів триманых в пріватности, або заганяных поштов або іншым способом; вынятком суть припады, котры становить закон. Подобно ся гарантує таёмство справ передаваных телефоном, телеграфом або іншым подобным апаратом.

Ст. 23

(1) Слобода пересуваня і перебуваня ся гарантує.

(2) Каждый, хто ся правом стримує на теріторії Словацькой републікы, має право з той теріторії слободно одыйти.

(3) Слободы подля абзаців 1 і 2 можуть быти окліщены законом, покля є то важне про безпечность штату, утриманя посполного порядку, охрану здравя або охрану прав і слобод других, а на вызначеных теріторіях і про охрану природы.

(4) Каждый обчан має право на слободный вступ на теріторію Словацькой републікы. Обчана не мож принутити охабити свою отцюзнину, а не мож го ани выгнати.

(5) Чуджінця мож выгнати лем в припадах становленых законом.

Ст. 24

(1) Слобода думаня, сумліня, релігії і віросповіданя ся гарантують. Тото право дає і можность змінити релігію або віросповіданя. Каждый має право быти без релігії. Каждый має право публічно проявлёвати своє думаня.

(2) Каждый має право слободно проявлёвати свою релігію або віросповіданя будь сам, будь ведно з другыма, пріватно або публічно, в богослужіню, релігійных актах, захованю обрядів або участёв на їх навчаню.

(3) Церькви і релігійны общіны справують свої діла самы, главно створюють свої органы, установлюють своїх духовных, забезпечують навчаня релігії, створюють чіны і другы церьковны інштитуції незалежно од штатных органів.

(4) Условії на реалізацію прав подля абзаців 1 аж 3 мож окліщити лем законом, покля є то важне в демократічнім обществом на охрану посполного порядку, здравя і моралности або прав і слобод других.

Ст. 25

(1) Обрана Словацькой републіки є повинностев і справов чести обчанів. Закон становить розсяг бранной повинности.

(2) Никого не мож примусити іти до воєньской службы, покля є то в розпорі з ёго сумлінём або віросповіданём. Подробности становить закон.

Третій розділ ПОЛІТИЧНЫ ПРАВА

Ст. 26

(1) Слобода прояву і право на інформації суть гарантованы.

(2) Каждый має право выразити свої погляды словом, писмом, пресов, образом або іншым способом, як і слободно выглядовати, приїмати і поширєвати ідеї і інформації без огляду на граніці штату. Выдаваня пресы не є детерміноване адміністратівным выданём поволїня. Бізніс у сфері радія і телевізії може ся вязати на поволїня штату. Условії становить закон.

(3) Цензура ся заказує.

(4) Слободу прояву і право выглядовати і поширєвати інформації мож окліщити законом, покля іде о крокы в демократічнім обществом важны на охрану прав і слобод других, безпечность штату, посполного порядку, охрану посполного здравя і моралности.

(5) Органы штатной моци мають повинность адекватным способом выдавати інформації о своїм діяльстві в штатнім языку. Условії і способ реалізації становить закон.

Ст. 27

(1) Петічне право ся гарантує. Каждый має право сам або з іншыма обертати ся в ділах публічного або іншого сполочного інтересу на штатны органы і органы теріторіальной самосправы зо жадостями, пропозиціями і поносами.

(2) Петіцієв не мож вызывати на порушования основных прав і слобод.

(3) Петіцієв не мож засяговати до незалежности суду.

Ст. 28

(1) Право на покійне зобраня ся гарантує.

(2) Условії реалізації того права становить закон в припадах зобрань на публічних місцях, покля іде о крокы в демократічнім обществові важны на охрану прав і слобод других, охрану посполного порядку, здравя і моралности, маєтку або безпечности штату. Зобраня не сміє підлігати поволіню органу верейной справы.

Ст. 29

(1) Право слободно ся здружовати ся гарантує. Каждый має право ведно із другыма ся здружовати в сполках, обществах або іншых здружінях.

(2) Обчане мають право основати політічны партії і політічны рухы і здружовати ся в них.

(3) Реалізацію прав подля абзаців 1 і 2 мож окліщити лем в припадах становленых законом, покля іде о крокы в демократічнім обществові важны в інтересах безпечности штату, охраны посполного порядку, превенції перед крiмінальнымы skutками або охраны прав і слобод других.

(4) Політічны партії і політічны рухы, як і сполкы, общества або іншы здружіня суть одділены од штату.

Ст. 30

(1) Обчане мають право брати участь на справованю посполных діл прямо або слободнов вольбов своїх преставителів. Чужинці зо стабільным перебуванём на території Словацькой републікы мають право волити і быти воленыма до органів самосправы сел/міст і до органів самосправы высшых територіалных цілків.

(2) Вольбы мусять проходити в термінах непересегаючых регулярный волебный період становлений законом.

(3) Волебне право є обще, рівноцінне і пряме і реалізує ся тайным голосованём. Условії реалізації волебного права становить закон.

(4) Обчане мають еднакы условії на приступ ід воленым і іншым публічным функціям.

Ст. 31

Законна регулація вшыткых політічных прав і слобод і ей тлумачіня і вжываня мусять забезпечити і хранити слободну конкуренцію політічных сил в демократічнім обществові.

Ст. 32

Обчане мають право поставити ся на одпор проти каждого, хто бы ліквідовав демократічний порядок основных людських прав і слобод уведжених в тій уставі, покля діятельство уставных органів і ефектівне хоснованя законных средств не суть можны.

Четвертый розділ

ПРАВА НАРОДНОСТНЫХ МЕНШЫН І ЕТНІЧНЫХ ГРУП

Ст. 33

Приналежность ку будькотрій народностній меншыні або етнічній групі не сміє быти нікому на шкоду.

Ст. 34

(1) Обчанам, котры в Словацькій републіці належать к народностным меншынам або етнічным групам, гарантує ся многосторонный розвой, главно право ведно з іншыма членами меншыны або групы розвивати властну культуру, право пошырѣвати і приїмати інформації в їх материньскім языку, здружовати ся в народностных здружінях, закладати і утримовати освітні і культурны інштитуції. Подробности становить закон.

(2) Обчанам, котры належать ід народностным меншынам або етнічным групам, ся за условий становлених законом гарантує окрем права на освоїня сі штатного языка і

а) право на освіту в їх языку,

б) право хосновати їх язык в уряднім контактї,

ц) право брати участь на рішаню діл дотуляючіх ся народностных меншын і етнічных груп.

(3) Реалізація прав обчанів, котры належать ід народностным меншынам і етнічным групам, гарантованих у тій уставі, не сміє вести к огрожіню сувереніты і теріторіальной цілости Словацькой републікы і к дискримінації решты ей жытельства.

Пятый розділ

ЕКОНОМІЧЫ, СОЦІАЛНЫ І КУЛТУРНЫ ПРАВА

Ст. 35

(1) Каждый має право слободно собі выбрати професію і приправити ся на ню, так як і право розвивати свій бізніс і іншы способы заробку.

(2) Закон може становити условия і окліціня в реалізації дакотрых професій або діятельств.

(3) Обчане мають право на роботу. Штат в розумній мірї матеріално помагать обчанам, котры не з властной вины не можуть того право реалізовати. Условия становить закон.

(4) Закон може становити іншу регуляцію прав зафіксованих в абзацах 1 аж 3 про чужинців.

Ст. 36

Робітници мають право на справедливы і приязны условії на роботу. Закон їм забезпечує главно

- а) право на мзду за одробену роботу, достаточну на достойну уровень жывота,
- б) охрону проти самовольному пропусчаню з работы і дискримінації в роботі,
- ц) охрону безпечности і здравя в роботі,
- д) найвысшу припустну довжку робочого часу,
- д) адекватный оддых по роботі,
- ф) найкоротшу припустну довжку плаченой доволенкы на регенерацію,
- г) право на колектівне выїднованя.

Ст. 37

- (1) Каждый має право слободно ся здружовати з іншыма на охрону своїх економічных і соціальных інтересів.
- (2) Одборовы організації vznikають незалежно од штату. Окліцовати кількість одборовых організацій або преферовати дакотры з них у фірмі або у фаху, не є доволене.
- (3) Діятельство одборовых організацій і vznik і діятельство інших здружінь на охрону економічных і соціальных інтересів мож окліцїти законом, покля іде о крок в демократічнім обществі важный на охрону безпечности штату, посполного порядку або прав і слобод других.
- (4) Право на штрайк ся гарантує. Условії становить закон. Тото право не мають судцёве, прокураторы, членове озброєных сил і озброєных корпусів і членове і робітници гасічскых і захранных корпусів.

Ст. 38

- (1) Жены, недорослы і особы здравотно гендікепованы мають право на підвишену міру охраны здравя в роботі і шпеціфічны условії на роботу.
- (2) Недорослы і особы гендікепованы мають право на шпеціфічну охрону в робочіх односинах і на поміч в процесі приправы на професію.
- (3) Подробности о правах подля абзаців 1 і 2 становить закон.

Ст. 39

- (1) Обчане мають право на адекватне матеріалне забезпечення в старобі і в неспособности на роботу, і тогды, кедь стратять жывителя.
- (2) Каждый, хто є в матеріалній нужді, має право на поміч потребу на забезпечення основных условий жывота.
- (3) Подробности о правах подля абзаців 1 і 2 становить закон.

Ст. 40

Каждый має право на охрану здравя. На основі здравотного поїшіня мають обчане право на безплатну здравотну старостливість і на здравотны помічники за условий, котры становить закон.

Ст. 41

- (1) Манжелство є унікатным звязком меджі мужом і женов. Словацька република многосторонно храниць і помагать ёго добру. Манжелство, родічовство і родина суть під охранов закона. Гарантує ся шпеціално охрана дітей і недорослых.
- (2) Жені в тяжи ся гарантує шпеціална старостливість, охрана в робочіх односинах і адекватны робочі условия.
- (3) Діти народжены в манжелстві і мімо нёго мають еднакы права.
- (4) Старостливість о дітей і їх выхова є правом родічів; діти мають право на родічовску выхову і старостливість. Права родічів мож окліщіти а малолітні діти мож од родічів одлучіти проти волі родічів лем законным вердіктом суду.
- (5) Родічі, котры ся старають о діти, мають право на поміч од штату.
- (6) Подробности о правах подля абзаців 1 аж 5 становить закон.

Ст. 42

- (1) Каждый має право на освіту. Ходити до школы є повинностёв. Як довго і до якого віку - становить закон.
- (2) Обчане мають право на безплатну освіту в основных школах і середніх школах, подля способностей обчана і можностей общества і на высокых школах.
- (3) Отваряти іншы школы як штатны і учіти в них мож лем за условий становленых законом; у таких школах ся може за освіту платити.
- (4) Закон становить, за яких условий мають обчане почас штудій право на поміч од штату.

Ст. 43

- (1) Слобода научного баданя і уменя ся гарантує. Права на выслідкы творчой душевной роботы храниць закон.
- (2) Право приступу ку культурному богатству ся гарантує за условій становленых законом.

Шестый розділ

ПРАВО НА ОХРАНУ ЖЫВОТНОГО ОТОЧІНЯ І КУЛЬТУРНОЙ ДІДОВИЗНЫ

Ст. 44

- (1) Каждый має право на приязне жывогне оточіня.
- (2) Каждый повинен храниць і розвивати жывогне оточіня і культурну дідовизну.
- (3) Нихто не сміє над міру становлену законом огрожовати ани пошкоджовати жывогне оточіня, природны жрідла і культурны памятки.
- (4) Штат ся старать о уважливе хоснованя природного богатства, о екологічну рівновагу і о ефективну старостливість о жывогне оточіня і забезпечує охрану выбраным сортам вольно ростучой флоры і вольно жыючой фауны.
- (5) Подробности о правах і повинностях подля абзаців 1 аж 4 становить закон.

Ст. 45

Каждый має право на вчасны і комплетны інформації о ставі жывотного оточіня і о причінах і наслідках того ставу.

Семый розділ

ПРАВО НА СУДНУ І ІНШУ ПРАВНУ ОХРАНУ

Ст. 46

- (1) Каждый ся може домагати законом становленим поступом свого права на незалежнім і обективнім суді а в припадах становленых законом на іншій органі Словацькой републікы.
- (2) Хто твердить, же ёго права были пошкоджены наслідком рішіння органу верейной справы, може ся обернути ся на суд, жебы перевіриць законность такого рішіння, покля закон не становлює іншак. Але з компетенції суду не сміє быти выняте перевіріня рішінь, дотуляючіх ся основных прав і слобод.
- (3) Каждый має право на вынагороду шкоды наслідком незаконного вердікту суду, іншого штатного органу ці органу верейной справы або неправилного урядного поступу.
- (4) Условії і подробности о судній і іншій охрані становить закон.

Ст. 47

- (1) Каждый має право не выповідати, покля бы своєв выповідєв запрічінив крiмiналне пронаслiдованя себе або близкой особы.
- (2) Каждый має право на юрiдичну помiч в процесi перед судами, iншыма штатныма органами або органами верейной справы од зачатку процесу, а то за условiй становленых законом.
- (3) Вшыткы участници суть в процесi подля абзаца 2 рiвноцiнныма.
- (4) Хто выголосить, же не знає язык, в котрiм ся веде процес подля абзаца 2, має право на тлумачника.

Ст. 48

- (1) Никого не мож одняти од єго законного судцi. Приналежность к суду становить закон.
- (2) Каждый має право, жебы єго дiло ся публiчно проiднало без збыточного натягованя i за єго участи, i жебы ся мiг высловити iд вшыткым реалiзованым доказам. Публiку мож вылучити лем в припадах становленых законом.

Ст. 49

Лем закон становить, котрый skutok є крiмiналным i який трест або iнше пошкоджiня прав або маєтку мож преступникови уложити.

Ст. 50

- (1) Лем суд вирішує о вині і тресті за крiмiналны skutky.
- (2) Каждый, проти кому ся веде судый процес, бере ся за невинного, покля суд не потвердить праволатным розсудком єго вину.
- (3) Обвиненый має право дiстати к дiспозiцiї час i можность на приправу обгаєбы i жебы ся мiг обгаєвати сам або посередництвом обгайцi.
- (4) Обвиненый має право не выповідати; того право му не мож одняти ниякым способом.
- (5) Никого не мож крiмiнално пронаслiдовати за skutok, за котрый уж був праволатно одсуджений або од котрого був ослободжений. Тот прiнцiп не выключать схосновати мiморядны оправны средства в згодi зо законом.
- (6) Крiмiналность skutку ся посуджує i карать подля закона платного в часi, коли ся skutok став. Пiзнiший закон ся iмплеменує тогды, кiдь то є про преступника приязнiше.

Восьмый розділ
СПОЛОЧНЫ ПРИПИСЫ К ПЕРШІЙ І ДРУГІЙ ГЛАВІ

Ст. 51

(1) Домагати ся прав зафіксованых в Ст. 35, 36, 37 абз. 4, Ст. 38 аж 42 і Ст. 44 аж 46 той ustawy мож лем в границях законів, котры тоты приписы імплементують.

(2) Условії і розсяг окліщія основных прав і слобод і розсяг повинностей в часі войны, войнового ставу, выняткового ставу і ставу нужды становить уставный закон.

Ст. 52

(1) Там, де ся в першій і другій главі той ustawy вживать термін „обчан“, розумить ся тым штатный обчан Словацькой републіки.

(2) Про чужинців жыючих у Словацькій републіці платять основны людьскы права і слободы гарантованы тов уставов, покля не суть експліцїтно признаны лем обчанам.

(3) Там, де в дотеперїшніх правных приписах ся хоснуе термін „обчан“, розумить ся тым каждый чоловік, покля іде о права і слободы, котры тота устава гарантуе без огляду на штатне обчанство.

Ст. 53

Словацька републіка дае азїл чужинцям пронаслідованым за реалізацію політичных прав і слобод. Азїл мож одперти тому, хто діяв у розпорї з основными людьскыма правами і слободами. Подробности становить закон.

Ст. 54

Закон може судцям і прокураторам окліщїти право на бізнїс і на інше економічне діятельство і право уведжене в Ст. 29 абз. 2, робїтникам штатной справы і терїторіальной самосправы на функціях, котры становить і право уведжене в Ст. 37 абз. 4, членам озброєных сил і озброєных корпусів і права уведжены в Ст. 27 і 28, покля ся вяжуть на реалізацію службы. Особам у професїях прямо звязаных з охранов жывота і здравя може закон окліщїти право на штрайк.

ТЕРТЯ ГЛАВА

Першый розділ
ГОСПОДАРЬСТВО СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ

Ст. 55

(1) Господарство Словацькой републіки є основане на прінціпах соціально і екологічно орьєнтованой рыноковей економіки.

(2) Словацька републіка храниць і підтримує конкуренцію в економіці. Подробности становить закон.

Ст. 56

(1) Народна банка Словакії є незалежнов централнов банков Словацькой републіки. Народна банка Словакії може в рамках своїх компетенцій выдавати общо обовязны правны приписы, покля є на то уповномочена законом.

(2) Найвышшым органом Народной банкы Словакії є Банкова рада Народной банкы Словакії.

(3) Подробности подля абзаців 1 і 2 становить закон.

Ст. 57

Словацька теріторія є мытнов теріторієв.

Ст. 58

(1) Фіначне господарство Словацькой републіки регулує штатный розрахунок. Штатный розрахунок ся приїмать законом.

(2) Прибытки до штатного розрахунку, правила господарїня з розрахунком, односины меджі штатным розрахунком і розрахунками теріторіалных цілків становить закон.

(3) Штатны, на конкретный ціль призначены фонды штатного розрахунку Словацькой републіки ся створюють на основі закона.

Ст. 59

(1) Данї і поплаткы суть штатны і містны.

(2) Данї і поплаткы мож становити законом або на основі закона.

Другый розділ

НАЙВЫСШЫЙ КОНТРОЛЬНЫЙ УРЯД СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ

Ст. 60

(1) Найвысшый контрольный уряд Словацькой републіки є незалежный орган на контролю господарїня з

а) средствами розрахунків, котры подля закона схвалює Народа рада Словацькой републики або влада,

б) маєтком, маєтковыма правами, фінанчныма средствами, довгами і гіпотеками штату, верейноправных інштитуцій, Фонду народного маєтку Словацькой републики, сел, высших теріторіалных цілків, юридичных особ з маєтковов участєв штату, юридичных особ з маєтковов участєв верейноправных інштитуцій, юридичных особ з маєтковов участєв Фонду народного маєтку Словацькой републики, юридичных особ з маєтковов участєв сел/міст, юридичных особ з маєтковов участєв высших теріторіалных цілків, юридичных особ заснованых селами/містами або юридичных особ заснованых высшыма теріторіалныма цілками,

ц) маєтком, маєтковыма правами, фінанчныма средствами і гіпотеками приділеныма Словацькій републиці, юридичным особам або фізичным особам в рамках програмів розвоа або з інших подобных прічін зо загранича,

д) маєтком, маєтковыма правами, фінанчныма средствами, гіпотеками і довгами, котры суть під гаранцієв Словацькой републики,

е) маєтком, маєтковыма правами, фінанчныма средствами, гіпотеками і довгами юридичных особ реалізуючих роботу в публічнім інтересі.

(2) Контрольна компетенція найвысшого контрольного уряду в розсягу уведженім в абзацу 1 ся односить на

а) владу Словацькой републики, міністерства і остатні централны органы штатной справы Словацькой републики і на органы їм підряджены,

б) штатны органы, як і на юридичны особы, в котрых выповняють функцію основателя або покровителя (зряджователя) централны органы штатной справы або інші штатны органы,

ц) села/міста і высшы теріторіалны цілки, юридичны особы створены селами/містами, юридичны особы створены высшыма теріторіалныма цілками, на юридичны особы з маєтковов участєв сел/міст і юридичны особы з маєтковов участєв высших теріторіалных цілків,

д) штатны фонды назначены на конкретны цілі, верейноправны інштитуції створены законом, юридичны особы, в котрых мають маєткову участь верейноправны інштитуції, на юридичны особы з маєтковов участєв штату,

е) Фонд народного маєтку Словацькой републики, правницькы особы зо становленов маєтковов участєв Фонду народного маєтку Словацькой републики,

д) фізичны і юридичны особы.

(1) На чолі найвишого контрольного уряду стоїть голова. Голова і заступники найвишого контрольного уряду обираються і перебираються Народна рада Словацької республіки.

(2) За голову і заступника найвишого контрольного уряду може бути обраний кожен громадянин Словацької республіки, який має право бути обраним до Народної ради Словацької республіки.

(3) Та сама особа може бути обрана за голову і заступника найвишого контрольного уряду найвище в двох по собі наступних скликаннях.

(4) Функція голови і заступника найвишого контрольного уряду є некомпатибильними з виконанням функцій в іншому органі публічної влади, з трудовим контрактом або з подібним трудовим відношенням, з членством у ведучій або контрольній органі юридичної особи, котра виконує бізнес, ані з іншою економічною або платною роботою, окрім справи власного ремесла, наукової, педагогічної, літературної або мистецької роботи.

Ст. 62

Найвищий контрольний уряд перекладає найменше раз на рік справи про результати контрольної роботи Народній раді Словацької республіки і всі, куди о те помагає Народна рада Словацької республіки.

Ст. 63

Позицію, компетенцію, внутрішню організаційну структуру і основні правила контрольної роботи найвишого контрольного уряду становить закон.

ЧЕТВЕРТА ГЛАВА ТЕРИТОРІАЛНА САМОСПРАВА

Ст. 64

Основою територіальної самосправи є село/місто. Територіальну самосправу створює село/місто і вищий територіальний цілок.

Ст. 64а

Село/місто і вищий територіальний цілок є самосправними і справними цілками Словацької республіки здружуючі особи, котрі мають на їх території стабільне місце проживання. Деталі становить закон.

Ст. 65

(1) Село/місто і высшый територіальний цілок суть юридичны особы, котры за условій становленых законом самостатно господарять з властным маєтком і зо своїма фінанчныма средствами.

(2) Село/місто і высшый територіальний цілок платять свої потреби передовшыткым із властных прибытків і зо штатных дотацій. Закон становить, котры дані і поплаткы суть прибытком села/міста і котры дані і поплаткы суть прибытком высшого територіального цілку. Штатны дотації мож пожадовати лем в границях закона.

Ст. 66

(1) Село/місто має право споєвати ся з другыма селами/містами на реалізацію сполочного інтересу; єднаке право споєвати ся з іншыма высшыма територіальныма цілками має і высшый територіальний цілок. Условії становить закон.

(2) Споїня, розділіня або зрушіня села/міста регулує закон.

Ст. 67

(1) Територіальна самосправа ся реалізує на зобранях жителів села/міста, посередництвом містного референдуму, референдумом на території высшого територіального цілку, органами села/міста або органами высшого територіального цілку. Способ реалізації містного референдуму і референдуму на території высшого територіального цілку становить закон.

(2) Повинности і окліщія в процесі реалізації територіальной самосправи мож селу/місту і высшому територіальному цілку становити законом на основі меджінародного договору подля Ст. 7 абз. 5.

(3) Штат може засяговати до діятельства села/міста і высшого територіального цілку лем способом становленим законом.

Ст. 68

В ділах територіальной самосправи і на забезпечія задач впливаючіх про самосправу зо закона може село/місто і высшый територіальний цілок выдавати общо обовязны наряджіня.

Ст. 69

(1) Органами села/міста суть

а) сільска/міська рада,

б) староста села/пріматор міста.

(2) Сільску/міську раду творять посланці сільской/міської рады. Посланців на штирирічний період волять жителі села/міста, котры мають в нїм стабільне бываня. Вольбы посланців ся реалізують на основі общого, рівноправного і прямого волебного права в тайнім голосованю.

(3) Старосту села/пріматора міста волять жителі села/міста, котры мають на ёго території стабільне биваня, на основі общого, рівноправного і прямого волебного права в тайнім голосованю на штирирічний період. Староста села/рiматор міста є екекутивным органом села/міста; реалізує справу села/міста і репрезентує село/місто навонок. Прічіны і способ одкликания старосты/пріматора перед скінчінём волебного періоду становить закон.

(4) Органами высшого територіального цілку суть

а) рада высшого територіального цілку,

б) председа высшого територіального цілку.

(5) Раду высшого територіального цілку творять посланці рады высшого територіального цілку. Посланців волять жителі, котры мають стабільне биваня в територіалнім обводі высшого територіального цілку, на штирирічний період. Вольбы посланців ся реалізують на основі общого, рівноправного і прямого волебного права в тайнім голосованю.

(6) Председу высшого територіального цілку волять жителі, котры мають стабільне биваня в територіалнім обводі высшого територіального цілку, на основі общого, рівноправного і прямого волебного права в тайнім голосованю на штирирічний період. Прічіны і способ одкликания председателя перед скінчінём волебного періоду становить закон. Председа высшого територіального цілку є екекутивным органом высшого територіального цілку, реалізує справу высшого територіального цілку і репрезентує высший територіальный цілок навонок.

Ст. 70

Закон становить условії і способ выголошіня села за місто; управить і назвы органів міста.

Ст. 71

(1) На село/місто і высший територіальный цілок мож законом перенести реалізацію становленых задач містной штатной справы. Наклады на так перенесену реалізацію штатой справы заплатить штат.

(2) В процесі реалізації штатной справы може село/місто і высший територіальный цілок выдавати в рамках компетенцій на своїх територіях на основі уповномочніня в законі і в ёго границях общо обовязны наряджіня. Реалізація штатной справы перенесена на село/місто або на высший територіальный цілок законом рядить і контролює влада. Подробности становить закон.

ПЯТА ГЛАВА ЗАКОНОДАРНА МІЦЬ

Першыи розділ

НАРОДНА РАДА СЛОВАЦЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ст. 72

Народна рада Словацької республіки є єдиним уставодарним і законодарним органом Словацької республіки.

Ст. 73

- (1) Народна рада Словацької республіки має 150 посланців, котры суть волены на штири рокы.
- (2) Посланці суть заступцями обчанів. Мандат выконують особно подля свого сумління і пересвідчїня і не суть вязаны приказами.

Ст. 74

- (1) Посланці суть волены в общїх, рівноправных, прямих вольбах тайным голосованєм.
- (2) За посланця мож зволити обчана, котрый має волебне право, досяг вік 21 років і має стабільне бываня на території Словацької республіки.
- (3) Подробности о вольбах посланців становить закон.

Ст. 75

- (1) На зобраню Народной рады Словацької республіки, на котрій посланець бере участь першый раз, складать присягу, котра звучить так:
„Присягам на свою честь і сумління вірность Словацькій республіці. Свої повинности буду реалізовати в інтересах ей обчанів. Буду дотримувати уставу і остатні закони і робити так, жебы ся уводили до жывота.“
- (2) Незложїня присягы або присяга з претензіїв має за наслідок страту мандату.

Ст. 76

Платность волеб посланців перевірює Народна рада Словацької республіки.

Ст. 77

- (1) Функція посланця є некомпатїбілна з реалізацієв функції судці, прокуратора, омбудсмана, члена озброєных сил, члена озброєного корпусу і посланця Европского парламенту.
- (2) Покля був посланець выменованый за члена влады Словацької республіки, ёго мандат посланця почас той функції не заникать, лем ся не реалізує.

Ст. 78

- (1) За голосованя в Народній раді Словацькой републіки або в ей выборах не мож посланця пронаслідувати, а то ани по скінчіню ёго мандату.
- (2) За высловы почас реалізації функції посланця Народной рады Словацькой републіки або в ей органї не мож посланця покарати, а то ани по скінчіню ёго мандату. Посланець підлігать дісціплінарній правомочі Народной рады Словацькой републіки.
- (3) Посланця не мож взяти до арешту без згоды Народной рады Словацькой републіки.
- (4) Покля був посланець прихоплений і затриманий при криміналінім чіні, компетентный орган є повинный то такой оголосити председови Народной рады Словацькой републіки і председови Мандатного і імунітного выбору Народной рады Словацькой републіки. Покля Мандатный і імунітний выбор Народной рады Словацькой републіки наслідну згуду на затриманя не дасть, посланець мусить быти такой пропущеный.
- (5) Покля є посланець заарештованный, ёго мандат не зникать, лем ся не реалізує.

Ст. 79

Посланець може одперти свідчіти в ділах, о котрых ся дізнав почас реалізації своєї функції, а то і хоць перестав быти посланцём.

Ст. 80

- (1) Посланець може інтерпеловати владу Словацькой републіки, члена влады Словацькой републіки або ведучого іншого центрального органу штатной справы в ділах у їх компетенціях. Посланець мусить дістати одповідь до 30 днів.
- (2) О одповіді на інтерпелациї в Народній раді Словацькой републіки проходить розправа, котру мож споїти з голосованём о довірі.

Ст. 81

Посланець ся може зречі свого мандату особным выголошінём на зобраню Народной рады Словацькой републіки. Покля му в тім сперають важны причіны, може так зробити письмом адресованым председови Народной рады Словацькой републіки; в такім припадї мандат посланця зникать днём доручіня письмового рішіня о зречіню ся мандату посланця председови Народной рады Словацькой републіки.

Ст. 81a

Мандат посланця зникать

- а) скінчінём волебного періоду,

- б) зречінём ся мандату,
- ц) стратов можности быти воленым,
- д) розпушінём Народной рады Словацькой репулікі,
- е) vznikом некомпатіблности подля Ст. 77 абз. 1,
- ф) днём набытя праволатности розсудку, котрым був посланець одсуджений за замірний крiмiналный skutok або котрым був посланець одсуджений за крiмiналный skutok, i суд не вырiшив у ёго припадi о условнiм одложiню арешту.

Ст. 82

- (1) Народна рада Словацькой репулікі засiдають систематiчно.
- (2) Установлююче зобрания Народной рады Словацькой репулікі склiче президент Словацькой репулікі так, жебы ся зреалiзовала до 30 днiв од выголошiня выслiдкiв волеб. Покля так не зробить, Народна рада Словацькой репулікі зыйде ся на тридцятый день по выголошiню выслiдкiв волеб.
- (3) Народна рада Словацькой репулікі може на основi резолюцiї перервати своє засiдання. Перерва не смiє персягнути штири мiсяцi в роцi. Почас перервы в засiданю, свою роботу в рамках компетенцiй реалiзують председа, пiдпредседове i выборы Народной рады Словацькой репулікі.
- (4) Почас перервы в засiданю председа Народной рады Словацькой репулікі може скликати зобрания Народной рады Словацькой репулікі i перед становленим термiном. Зробить так все, кедь о то пожадать влада Словацькой репулікі або найменше пятаина посланцiв.
- (5) Засiдання Народной рады Словацькой репулікі ся скiнчiть завершiнём волебного перiоду або ей розпушінём.

Ст. 83

- (1) Зобрания Народной рады Словацькой репулікі скликує ей председа.
- (2) Председа Народной рады Словацькой репулікі склiче зобрания Народной рады Словацькой репулікі i тогды, кедь о то пожадать найменше пятаина ей посланцiв. В такiм припадi склiче зобрания до семох днiв.
- (3) Зобрания Народной рады Словацькой репулікі суть публiчны.
- (4) Непублiчны зобрания можуть ся одбывати лем в припадах, котры становить закон, або на основi резолюцiї Народной рады Словацькой репулікі приятой трипятиновов векшынов вшыткых посланцiв.

Ст. 84

(1) Народна рада Словацької республіки є способна приймати резолюції за участі надполовинной векшыны вшыткых ей посланців.

(2) На платну резолюцію Народной рады Словацької республіки є потребна згода надполовинной векшыны участных посланців, покля тот устав не становлює іншак.

(3) На ратифікацію меджінародного договору подля Ст. 7 абз. 3 і 4 і на приятя закона вернутого президентом Словацької республіки подля Ст. 102 буквы о) треба згоду надполовинной векшыны вшыткых посланців.

(4) На приятя уставы, зміну уставы, уставного закона, на ратифікацію меджінародного договору подля Ст. 7 абз. 2, на приятя резолюції о референдумі на одкликания президента Словацької республіки, на поданя обжалобы на президента і на выголошіня войны іншому штату треба згоду холем трипятиновой векшыны вшыткых посланців.

Ст. 85

На пожаданя Народной рады Словацької республіки або ей органу член влады Словацької республіки або ведучій іншого органу штатной справы мусить брати участь на ей зобранях, або на зобранях ей органу.

Ст. 86

В компетенції Народной рады Словацької республіки є главно:

- а) приймати резолюції о уставі, уставных законах і остатніх законах і контролєвати як ся дотримують,
- б) уставным законом схвалєвати договори о вступі Словацької республіки до штатного звязку з іншыма штатами і о закінчію платности такого договору,
- в) вирішувати о пропозиції на выголошіня референдуму,
- г) перед ратифікацієй высловлєвати згоду з меджінародныма договорами о людських правах і основных слободах, з меджінародныма політичныма договорами, з меджінародныма договорами воєньского характеру, з меджінародныма договорами, з котрых vznikать Словацькій республіці членство в меджінародных організаціях, з меджінародныма економічныма договорами общого характеру, з меджінародныма договорами, на імплементацію котрых треба закон, як і з меджінародныма договорами, котры прямо закладають права або повинности фізичных особ або юридичных особ, і зарівно вирішувати о тім, ці іде о меджінародны договори подля Ст. 7 абз. 5,
- д) на основі закона конштитуувати міністерства і остатні органи штатной справы,
- е) їднати о програмівім выголошіню влады Словацької республіки, контролєвати роботу влады і їднати о довірі владі або ей членам,
- ж) схвалєвати штатный розрахунок, перевіряти ёго реалізацію і схвалєвати штатну заключну біланцію,

- г) їднати о основных вопросах внутрішній, меджінародной, економічної, соціальной і іншой політики,
- і) волити і одкликвати председу і підпредседу Найвысшого контрольного уряду Словацькой републіки і трёх членів Судной рады Словацькой републіки,
- й) прияти резолюцію о выголошіню войны, покля є Словацька републіка нападжена або кедь то выплывать із обовязків з меджінародных договорів о сполочній обранї проти атаку, і по скінчїню войны о підписаню міру,
- к) прияти згоду на высланя озброєных сил мімо теріторії Словацькой републіки, кедь не іде о припад зафіксованый в Ст. 119 букві п),
- л) высловити згоду з участєв заграничных озброєных сил на теріторії Словацькой републіки.

Ст. 87

- (1) Пропозицію закона можуть предложити выборы Народной рады Словацькой републіки, посланці і влада Словацькой републіки.
- (2) Покля президент Словацькой републіки верне закон із припоминками, Народна рада Словацькой републіки закон знова продіскутує, а кедь го схвалить, мусить быти такый закон выголошений.
- (3) Закон підписує президент Словацькой републіки, председа Народной рады Словацькой републіки і председа влады Словацькой републіки. Покля Народна рада Словацькой републіки по новій діскусїї схвалить закон без огляді на претензії президента Словацькой републіки а президент Словацькой републіки закон не підпише, закон ся выголосить і без підпису президента Словацькой републіки.
- (4) Закон набывать платность по выголошіню. Подробности о выголошованю законів, меджінародных договорів і правно обовязуючих актів меджінародной організації подля Ст. 7 абз. 2 становить закон.

Ст. 88

- (1) Пропозицію на высловління недовіры владї Словацькой републіки або єй членови проїднать Народна рада Словацькой републіки тогды, кедь о то пожадать найменше пятина єй посланців.
- (2) На высловління недовіры владї Словацькой републіки або єй членови треба згоду надполовинной векшыны вшитых посланців.

Ст. 89

(1) Председу Народной рады Словацкой републики волить в тайнім голосованю Народна рада Словацкой републики надполовиннов векшынов голосів вшыткых посланців. Председа несе одповідность лем перед Народнов радов Словацкой републики.

(2) Председа Народной рады Словацкой републики

а) скликуе і веде зобрания Народной рады Словацкой републики,

б) підписуе уставу, уставны законы і законы,

в) приїмать присягу посланців Народной рады Словацкой републики,

д) выголошуе вольбы до Народной рады Словацкой републики, вольбы президента Словацкой републики і вольбы до органів теріторіальной самосправы,

е) выголошуе референдум о одкликаню президента Словацкой републики,

ф) выконуе далшы задачі, кедь так становить закон.

(3) Председа Народной рады Словацкой републики зістає у функції і по скінчіню волебного періоду, покля собі Народна рада Словацкой републики не зволить нового председу.

Ст. 90

(1) Председу Народной рады Словацкой републики заступають підпредседове. Тайным голосованём їх волить і одкликуе Народна рада Словацкой републики надполовиннов векшынов голосів вшыткых посланців. Підпредседа Народной рады Словацкой републики несе одповідность перед Народнов радов Словацкой републики.

(2) Установління Ст. 89 абз. 3 платить і про підпредседу Народной рады Словацкой републики.

Ст. 91

Роботу Народной рады Словацкой републики веде і організує председа і підпредседове.

Ст. 92

(1) Народна рада Словацкой републики конштуує з посланців выборы як свої ініціатівны і контрольны органы; їх председів волить тайным голосованём.

(2) Засідання Народной рады Словацкой републики і ей выборов становить закон.

Другый розділ РЕФЕРЕНДУМ

Ст. 93

(1) Референдумом ся потвердить уставный закон о вступі до штатного звязку з іншыма штатами або о выступліню з того звязку.

(2) Референдумом ся може вирішыти і о других важных вопросах публічного інтересу.

(3) Предметом референдуму не можуть быти основны права і слободы, дані, одводы і штатный розрахунок.

Ст. 94

Каждый обчан Словацькой републікы, котрый має право волити до Народной рады Словацькой републікы, має право брати учать на референдумі.

Ст. 95

(1) Референдум выголошує президент Словацькой републікы, покля о то петіцієв пожадать холем 350 000 обчанів, або кедь резолюцію о тім прийме Народна рада Словацькой републікы, а то до 30 днів од приятя петіції обчанів або резолюції Народной рады Словацькой републікы.

(2) Президент Словацькой републікы може перед выголошінём референдуму подати на Уставный суд пропозицію на вирішіня, ці предмет референдуму, котрый ся має выголосити на основі петіції обчанів або резолюції Народной рады Словацькой републікы подля абзаца 1, є в згоді з уставов або уставным законом. Покля президент подасть на Уставный суд Словацькой републікы пропозицію на вирішіня, ці предмет референдуму, котрый ся має выголосити на основі петіції або резолюції Народной рады Словацькой републікы, є в згоді з уставов або уставным законом, од поданя пропозиції президента Словацькой републікы до набытя праволатности рішіня Уставного суду Словацькой републікы термін подля абзаца 1 не плыне.

Ст. 96

(1) Пропозицію на приятя резолюції Народной рады Словацькой републікы о выголошіню референдума можуть предложыти посланці Народной рады Словацькой републікы або влада Словацькой републікы.

(2) Референдум ся зреалізує до 90 днів од ёго выголошіня президентом Словацькой републікы.

Ст. 97

(1) Референдум не може проходити в періоді коротшім як 90 днів перед вольбама до Народной рады Словацькой републікы.

(2) Референдум може проходити в день волеб до Народной рады Словацькой републікы.

Ст. 98

(1) Выслідкы референдуму суть платны, покля на нїм брала участь надполовинна векшына праволатных волічів і покля было рішїня прияте надполовиннов векшынов участников референдуму.

(2) Пропозиції прияты в референдумі выголосить Народна рада Словацькой републікы подобно як закон.

Ст. 99

(1) Выслідок референдуму може Народна рада Словацькой републікы змінити або зрушыти своїм уставным законом по трѣх роках ёго платности.

(2) Референдум у тїм самім ділі мож повторити найскорше по трѣх роках од ёго реалізації.

Ст. 100

Способ реалізації референдуму становить закон.

ШЕСТА ГЛАВА ЕКЗЕКУТИВА

Першый розділ ПРЕЗИДЕНТ СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ

Ст. 101

(1) Главов Словацькой републікы є президент. Президент репрезентує Словацьку републіку довонка і доднука і своїма рішїнями забезпечує правилне фунгованя уставных органів. Президент веде свій уряд подля свого сумліня і пересвідчїня і не є вязаний приказами.

(2) Президента волять обчане Словацькой републікы в прямих вольбах тайным голосованєм на пять років. Право волити президента мають обчане, котры мають право волити до Народной рады Словацькой републікы.

(3) Кандідатів на президента пропонує найменше 15 посланців Народной рады Словацькой републікы або обчане, котры мають право волити до Народной рады Словацькой републікы, а то на основі петїції підписаной найменше 15 000 обчанами. Пропозиції на вольбы ся передають председови Народной рады Словацькой републікы найпізніше 21 днів перед выголошінєм волеб.

(4) За президента є zvolenый кандідат, котрый здобуде надполовинну векшыну платных голосів легітимных волічів. Кедь ани єден із кандідатів не здобуде потребувану векшыну голосів волічів, проходить до 14 днів друге коло волеб. До другого кола

волеб поступлять тоты двома кандідаты, котры zdobyли найвеце платных голосів. У другім колі волеб є за президента zvolenый тот кандідат, котрый zdobyл найвеце платных голосів участных волічів.

- (5) Кедь єден із двох кандідатів, котры zdobyли в першім колі волеб найвеце платных голосів, стратить право быти volеным за президента перед другим колом волеб або кедь ся зрече кандідатуры, поступить до дугого кола волеб кандідат, котрый у першім колі волеб zdobyл як далшый найвеце платных голосів. Кедь у другім колі волеб не суть двома кандідаты, друге коло волеб ся не одбуде а председа Народной рады Словацькой републікы выголосить до семох днів новы вольбы так, жебы ся одбыли до 60 днів од їх выголошіня.
- (6) Кедь на функцію президента ашпірує лем єден кандідат, проходят вольбы так, же ся о нїм голосує; за президента є zvolenый тогды, кедь zdobyде надполовинну векшыну платных голосів участных волічів.
- (7) Zvolenый кандідат наступить до функції президента по зложіню присягы. Присягу складує перед Народнов радом Словацькой републікы до рук председа Уставного суду Словацькой републікы напoлїдне в день, в яким ся має скінчіти волебный період попереднєго президента.
- (8) Кедь быв волебный період президента скінченый передчасно, zvolenый кандідат зложить присягу і наступить до функції президента напoлїдне слїдуючого дня по дню, в яким были выголошены резултаты волеб.
- (9) О уставности або законности волеб президента вирішити Уставный суд Словацькой републікы.
- (10) Детайлы о вольбах президента становить закон.

Ст. 102

(1) Президент

- а) репрезентує Словацьку републіку, доїднує і ратіфікує меджінародны договоры. Доїднованя меджінародных договорів може перенести на владу Словацькой републікы або із одобрінєм влады на ей поєдных членів,
- б) може дати на Уставный суд Словацькой републікы пропозицію на рїшіня о згодї доїднаного меджінародного договору, на котрый треба одобрїня Народной рады Словацькой републікы, з уставов або з уставным законом,
- ц) приїмать, повірює і одкликує ведучіх діпломатічных місій,
- д) скликує установлююче засїданя Народной рады Словацькой републікы,

- е) може розпустити Народну раду Словацькой републіки, кедь Народна рада Словацькой републіки до шестёх місяців од выменованя влады Словацькой републіки не прияла ей програмове выголошіня, кедь Народна рада Словацькой републіки до трёх місяців не прияла резолюцію о пропозиції закона влады, з котрым влада звязала высловління довіры, кедь Народна рада Словацькой републіки не была довше як три місяці способна приїмати резолюції, хоць ей засіданя не было перерушене і хоць была в тім часі повторно скликowana на засіданя, або кедь засіданя Народной рады Словацькой републіки было перерушене на довшый час, як доволює устава. Тото право не може реалізовати в послідніх шестёх місяцях свого волебного періоду, в часі войны, войнового ставу або міморядного ставу. Президент розпустить Народну раду Словацькой републіки в припадї, кедь в народнім голосованю о одкликаню президента не був президент одкликаний,
- ф) підписує закони,
- г) менує і одкликує председу і других членів влады Словацькой републіки, повірює їх веджінём міністерств і приїмать їх демісію; председу і других членів влады одкликує в припадах уведжених в Ст. 115 і 116,
- г) менує і одкликує ведучіх централных органів, высших штатных функціонарів і далшых функціонарів в припадах, котры становить закон; менує і одкликує ректорів высочых школ, менує високошкольских професорів, менує і повышує генералів,
- і) присуджує ордены, кедь на то не дасть повну міць другому органу,
- й) одпущать і змірнює покараня наряджени судами в карнім процесї і одпущать одсуджіня формов індивідуальной мілости або амнеції,
- к) є главнокомандуючим озброєных сил,
- л) выголошує войну на основі рїшіня Народной рады Словацькой републіки, кедь є Словацька републіка нападжена або кедь то выплывать із обовязків з меджінародных договорів о сполочній обранї проти атаку, і заключать мір,
- м) може на пропозицію влады Словацькой републіки выголосити мобілізацію озброєных сил, выголосити войновый став або выголосити міморядный став і їх скінчіня,
- н) выголошує референдум,
- о) може вернути Народній радї Словацькой републіки закон із припоминками до 15 днів од доручіня приятого закона,
- п) предкладать Народній радї Словацькой републіки справы о ставі Словацькой републіки і о важных політичных вопросах,
- р) має право жадати од влады Словацькой републіки і од ей членів інформації потребны на повніня своїх задач,

- с) менує і одкликує судців Уставного суду Словацькой републіки, председу і підпредседу Уставного суду Словацькой републіки, приймає присягу судців Уставного суду Словацькой републіки і присягу генерального прокуратора,
- т) менує і одкликує судців, председу і підпредседу Найвысшого суду Словацькой републіки, генерального прокуратора і трьох членів Судной рады Словацькой републіки, приймає присягу судців,
- у) вирішує о повірїню влады і дає одобрїня на реалізацію ей компетенцій подля Ст. 115 абз. 3.

(2) Рїшіня презідента выдане подля Ст. 102 абз. 1 буквы ц) і подля буквы й), кедь іде о удїлїня амнестїї, і подля буквы к) є платне, кедь го підпише председа влады Словацькой републіки або ним повірений міністер; в тых припадах за рїшіня презідента несе одповідность влада Словацькой републіки.

(3) Условія выголошіня войны, выголошіня войнового ставу, выголошіня мїморядного ставу, выголошіня крїзового ставу і способ реалізації публічної моци в часї войны, войнового ставу, мїморядного ставу становить уставный закон.

(4) Детайлы о реалізації уставных компетенцій презідента подля абз. 1 може становити закон.

Ст. 103

- (1) За презідента мож зволити каждого обчана Словацькой републіки, котрый має право быти воленым за посланця Народной рады Словацькой републіки і в день волеб досяг вік 40 років.
- (2) Тота сама особа може быти зволена за презідента найвеце в двох за собов наслідуючих періодах.
- (3) Вольбы презідента выголошує председа Народной рады Словацькой републіки так, жебы ся перше коло волеб одбыло найпізніше 60 днів перед кінцём функчного періоду урядуючого презідента. Кедь уряд презідента є вольный перед скінчїнєм функчного періоду, председа Народной рады Словацькой републіки выголосить вольбы презідента до сємох днів так, жебы ся перше коло волеб одбыло найпізніше до 60 днів од дня выголошіня волеб презідента.
- (4) Кедь за презідента буде зволений посланець Народной рады Словацькой републіки, член влады Словацькой републіки, судця, прокуратор, член озброєных сил або озброєного корпусу, председа і підпредседа Найвысшого контрольного уряду Словацькой републіки, од дня зволїня перестане реалізовати свою дотеперїшню функцію.

- (5) Президент не може реалізувати другу плачену функцію, професію або бути бізнесменом і не може бути членом органу юридичної особи, котра ся займаєть бізнесом.
- (6) Президент може хоцьколи свою функцію зложити; ёго функчний період ся скінчить днём доручіня свого рішіння у письмовій формі председови Уставного суду Словацькой републіки.
- (7) Председа Уставного суду Словацькой републіки письмовов формов інформує председу Народной рады Словацькой републіки о абдікації президента.

Ст. 104

- (1) Президент зложить перед Народнов радов Словацькой републіки до рук председы Уставного суду Словацькой републіки тоту присягу:

„Присягам на свою почливість і сумліня вірность Словацькій републіці. Буду ся старати о благо словацького народа, народностных меншын і етнічных груп жыючїх у Словацькій републіці. Свої повинности буду реалізувати в інтересі обчанів і буду хранили і заставати уставу і другы законы.“

- (2) Одречіня присяги або присяга з претензієв має за наслідок неплатность волеб президента.

Ст. 105

- (1) Кедь не є президент zvolenый або кедь функція президента є вольна а іщі не є zvolenый новый президент, або кедь быв zvolenый новый президент, але іщі не зложыв присягу, або кедь президент не може свою функцію реалізувати із важных причін, компетенції президента подля Ст. 102 абз. 1 буквы а), б), ц), н) і о) переходять на владу Словацькой републіки. Влада може в тім часі повірити своего председу реалізацієв дакотрых компетенцій президента. На председу влады переходить в тім часі главнокомандованя озброєных сил. Компетенції президента подля Ст. 102 абз. 1 буквы д), г), л), м), с) і т) переходять у тім часі на председу Народной рады Словацькой републіки.
- (2) Кедь президент не може реалізувати свою функцію веце як шість місяців, Уставный суд Словацькой републіки выголосить, же функція президента є вольна. В день того выголошіня ся скінчить функчний період дотеперішнёго президента.

Ст. 106

- (1) Президента мож одкликати з функції перед скінчинём волебного періоду на основі народного голосованя (референдуму). Референдум о одкликаню президента выголошує председа Народной рады Словацькой републіки на основі резолюції Народной рады Словацькой републіки прийтой найменше трипятиновов векшынов

вшыткых посланців Народной рады Словацькой републікы, а то до 30 днів од приятя резолюції так, жебы ся Референдум реалізовало до 60 днів од ёго выголошіня.

- (2) Президент є одкликаний тогды, кедь за ёго одкликаня в Референдумі голосовала веце як половина вшыткых легітімных волічів.
- (3) Кедь президент не був у референдумі одкликаний, президент розпустить Народну раду Словацькой републікы до 30 днів од выголошіня результатів народного голосованя. В такім припадї ся зачинать президентови новый волебный період. Председа Народной рады Словацькой републікы выголосить вольбы до Народной рады Словацькой републікы до семох днів од ей розпушіня.
- (4) Детайлы о одкликаню президента становить закон.

Ст. 107

Президента мож постиговати лем за замірне порушіня уставы або за велезраду. О поданю обжалобы на президента вирішити Народна рада Словацькой републікы трипятиновов векшынов голосів вшыткых посланців. Обжалобу подає Народна рада Словацькой републікы на Уставный суд Словацькой републікы, котрый о ній вирішить у плені. Кедь Уставный суд вирішить о одсуджіню президента, тот стратить свою функцію і способность тоту функцію повторно здобыти.

Другый розділ ВЛАДА СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ

Ст. 108

Влада Словацькой републікы є найвысшым ексекутивным органом.

Ст. 109

- (1) Влада є зложена із председа, підпредседів і міністрів.
- (2) Реалізація функції члена влады є інкомпатібілна з реалізацієв мандату посланця, з реалізацієв функції в другім органі публічної моци, із роботов у штатній сферї, з роботов на основі робочого контракту або подобного робочого одношіня, із веджінём бізнїсу, із членством у ведучім або контрольнім органі юридїчної особы, котра реалїзує бізнїс, або з іншым економїчным або заробковым діятельством окрем справованя властного маєтку і научного, педагогїчного, літературного або умелецького діятельства.

Ст. 110

- (1) Председа влады менує і одкликує президент Словацькой републікы.

- (2) За председу влады може быти выменованый каждый обчан Словацькой републикы, котрый мае право быти воленым до Народной рады Словацькой републикы.

Ст. 111

На пропозицію председу влады президент Словацькой републикы менуе і одкликуе далшых членів влады і повірить їх вести міністерства. За підпредседу влады і міністра може выменовати обчана, котрый мае право быти воленым за посланця Народной рады Словацькой републикы.

Ст. 112

Членове влады складують до рук президента Словацькой републикы тоту присягу:

„Присягам на свою почливість і сумління вірність Словацькій републиці. Свої повинности буду реалізувати в інтересі жителів. Буду дотримувати уставу і другы законы і робити так, жебы ся уводили до живота.“

Ст. 113

Влада повинна до 30 днів од свого выменованя предступити перед Народну раду Словацькой републикы, предложыти їй свій програм і пожадати ей о высловління довіры.

Ст. 114

- (1) Влада за реалізацію своєї функції одповідать Народній раді Словацькой републикы. Народна рада Словацькой републикы їй може хоцьколи высловити недовіру.
- (2) Влада може хоцьколи пожадати Народну раду Словацькой републикы о высловління довіры.
- (3) Влада може звязати голосованя о приятю закона або голосованя в інакшій ділі з голосованєм о довірі владі.

Ст. 115

- (1) Кедь Народна рада Словацькой републикы высловить владі недовіру, або кедь не прийме ей пропозицію на высловління довіры, президент Словацькой републикы владу одкліче.
- (2) Кедь президент Словацькой републикы прийме демісію влады, повірить ю реалізацієв ей функції аж до выменованя новой влады.
- (3) Кедь президент Словацькой републикы одкліче владу подля абз. 1, на основі рішіння выголошеного в Збірці законів Словацькой републикы ю повірить реалізацієв ей компетенцій аж до выменованя новой влады, но лем в розсягу подля Ст. 119 букв

а), б), е), ф), м), н), о), п) і р); реалізація компетенцій влади подля Ст. 119 букв м) і р) є в кождім окремім припадї звязана з попереднім одобрїнем президента Словацькой републіки.

Ст. 116

- (1) Член влады за реалізацію своєї функції одповідать Народній радї Словацькой републіки.
- (2) Член влады може подати демісію президентови Словацькой републіки.
- (3) Народна рада Словацькой републіки може высловити недовіру ай окремому членови влады; в тім припадї президент Словацькой републіки члена влады одкліче.
- (4) Пропозицію на одкликания члена влады може дати президентови Словацькой републіки і председа влады.
- (5) Кедь демісію оголосить председа влады, демісію зложить ціла влада.
- (6) Кедь Народна рада Словацькой републіки высловить недовіру председови влады, президент Словацькой републіки го одкліче. Одкликания предсedy влады має за наслідок демісію влады.
- (7) Кедь прийме президент Словацькой републіки демісію або кедь одкліче члена влады, становить, котрый із членів влады буде дочасно справовати агенду члена влады, котрого демісію прияв.

Ст. 117

Влада оголосить демісію все по установуючїм засїданю новозволеной Народной рады Словацькой републіки; влада але реалізує свою функцію аж до сформованя новой влады.

Ст. 118

- (1) Влада способна приїмати резолюції за участи надполовинной векшыны ей членів.
- (2) На приятя резолюції влады треба одобрїня надполовинной векшыны вшыткых членів влады.

Ст. 119

Влада вирішує колектівно

- а) о пропозиціях законів,
- б) о наряджінях влады,
- ц) о програмі влады і о ёго реалізації,

- д) о важных кроках на забезпечіння економічної і соціальної політики Словацької республіки,
- е) о пропозиціях штатного розрахунку і штатної заключної біланції,
- ф) о меджінародных договорах Словацької республіки, котрых доїднованя переніс на владу президент Словацької республіки,
- г) о одобріню перенести доїднованя меджінародных договорів подля Ст. 102 абз. 1 буквы а) на ей окремых членів,
- г) о поданю пропозиції на Уставный суд Словацької республіки, жебы вирішив о згоді доїднаного меджінародного договору, який мусить быти одобрений Народнов радов Словацької республіки, з уставов і з уставным законом,
- і) о основных вопросах внутрішній і заграничної політики,
- й) о предложіню пропозиції закона або другого визначного кроку на публічну діскусію,
- к) о тім, же пожадать о высловліня довіры,
- л) о уділіню амнеції в ділах деліктів,
- м) о менованю і одкликованю далшых штатных функціонарів у припадах становленых законом і трёх членів Судной рады Словацької республіки,
- н) о пропозиції на выголошіня войнового ставу, о пропозиції на выголошіня мобілізації озброєных сил, о пропозиції на выголошіня міморядного ставу і о пропозиції на їх скінчіня, о выголошіню і скінчіню крізового ставу,
- о) о высланю озброєных сил мімо теріторії Словацької республіки з цілём гуманітарной помочі, воєньских маневрів або міровых позоровательских місій, о одобріню участи заграничных озброєных сил на теріторії Словацької республіки з цілём гуманітарной помочі, воєньских маневрів або міровых позоровательских місій, о одобріню переходу заграничных озброєных сил через теріторію Словацької республіки,
- п) о высланю озброєных сил мімо теріторії Словацької республіки, кедь іде о реалізацію обовязків з меджінародных договорів о сполочній обрані проти нападжіню, а то найдовше на 60 днів; о тім рішіню влада безпосередно інформує Народну раду Словацької республіки,
- р) о далшых вопросах, кедь то становлює закон.

Ст. 120

- (1) На реалізацію закона і в ёго рамках може влада выдавати наряджіня.
- (2) Кедь так становлює закон, влада має право выдавати наряджіня і на реалізацію Европского договору о придружіню підписаного меджі Европскими сполоченствами і їх членьскими штатами з єдного боку і Словацьков республік з другого боку і на реалізацію меджінародных договорів подля Ст. 7 абз. 2.
- (3) Наряджіня влады підписує председа влады.

(4) Наряджіння влады ся мусить выголосити способом, якый становить закон.

Ст. 121

Влада має право уділёвати амнестію в ділах деліктів. Детайлы становить закон.

Ст. 122

Централны органы штатной справы і містны органы штатной справы ся конштитуують на основі закона.

Ст. 123

Міністерства і другы органы штатной справы на основі законів і в їх рамках можуть выдавати общо обовязны правны нормы, кедь суть на то уповномочены законом. Тоты общо обовязны правны нормы ся выголошуют способом, якый становить закон.

**СЕМА ГЛАВА
ЮРІСДІКЦІЯ
Першый розділ
УСТАВНИЙ СУД СЛОВАЦЬКОЇ РЕПУБЛІКЫ**

Ст. 124

Уставный суд Словацкой републики є незалежным судным органом на охрану уставности.

Ст. 125

(1) Уставный суд вирішує о згоді

- а) законів з уставов, з уставныма законами і з меджінародныма договорами ратіфікованыма Народнов радов Словацкой републики, котры были ратіфікованы і выголошены способом становленим законом,
- б) наряджінь влады, общо обовязных правных норм міністерств і другых централных органів штатной справы з уставов, з уставныма законами, з меджінародныма договорами ратіфікованыма Народнов радов Словацкой републики, котры были ратіфікованы і выголошены способом становленим законом, і зо законами,
- ц) общо обовязных наряджінь подля Ст. 68 з уставов, з уставныма законами, з меджінародныма договорами ратіфікованыма Народнов радов Словацкой републики, котры были ратіфікованы і выголошены способом становленим законом, і зо законами, кедь о них не вирішує другый суд,
- д) общо обовязных правных норм містных органів штатной справы і общо обовязных наряджінь органів теріторіальной самосправы подля Ст. 71 абз. 2 з уставов, з уставныма законами, з меджінародныма договорами выголошеныма способом становленим законом, із законами, з наряджінями влады і з общо обовязныма правныма нормами міністерств і далшых централных органів штатной справы, кедь о них не вирішує другый суд.

(2) Кедь уставный суд прийме пропозицію на процедуру подля абз. 1, може перерушыти платность нападженных правовых норм, їх частей або дакотрых їх приписів, кедь їх далша імплементация може пошкодити основны права і слободы, кедь грозить велика економічна шкода або інакшый важный наслідок, якый ся не дасть направити.

(3) Кедь уставный суд вирішить, же меджі правныма нормами уведженыма в абз. 1 не є згода, тоты нормы, їх части або дакотры їх приписы стратять свою платность. Органы, котры тоты правны нормы выдали, повинны до шестёх місяців од выголошіня рішіння уставного суду зладити їх з уставов, з уставныма законами і з меджінародныма договорами выголошеныма способом становленим законом, а кедь іде о нормы уведжены в абз. 1 букв б) і ц), то і з другыма законами, кедь іде о нормы уведжены в абз. 1 букві д), то ай із наряджіннями влады і з общо обовязныма правныма нормами міністерств і другых центральных органів штатной справы. Кедь так не зроблять, такы нормы, їх части або приписы ся стають неплатныма по шестёх місяцях од выголошіня рішіння.

(4) Уставный суд не вирішує о згоді пропозиції закона або пропозиції другой общо обовязной правовой нормы з уставов, з меджінародным договором, котрый був выголошений способом становленим законом, або з уставным законом.

(5) Платность рішіння о перерушіню платности нападженных правовых норм, їх частей або дакотрых їх приписів заникають по выголошіню рішіння уставного суду в ділі самім, кедь рішіння о перерушіню платности нападженной правовой нормы уставный суд уж передтым не зрушив, зато же зникли причіны, наслідком котрых было прияте.

(6) Рішіння уставного суду выдане подля абзаців 1, 2 і 5 ся выголошує способом становленим на выголошованя законів. Правоплатне рішіння уставного суду є общо обовязне.

Ст. 125а

(1) Уставный суд вирішує о згоді доїднанных меджінародных договорів, на котры треба одобріння Народной рады Словацькой републікы, з уставов або з уставным законом.

(2) Пропозицію на рішіння подля абз. 1 може предложити уставному суду президент Словацькой републікы або влада перед тым, як предложить доїднанный меджінародный договор на діскусію Народній радї Словацькой републікы.

(3) Уставный суд вирішить о пропозиції подля абз. 2 до терміну становленого законом; кедь уставный суд вирішить, же меджінародный договор не корешпонує з уставов або з уставным законом, такый меджінародный договор не мож ратіфіковати.

Ст. 125б

(1) Уставный суд вирішує о тім, ці предмет референдуму, котрый ся має выголосити на основі петіції обчанів або резолюції Народной рады Словацькой републікы подля Ст. 95 абз. 1, корешпонує з уставов або з уставным законом.

- (2) Пропозицію на рішення подля абз. 1 може предложити уставному суду президент Словацькой републіки перед выголошінем референдуму, кедь похыбуе о тім, же предмет референдуму, котрый ся має выголосити на основі петіції обчанів або резолюції Народной рады Словацькой републіки подля Ст. 95 абз. 1, корешпонуе з уставов або з уставным законом.
- (3) Уставный суд вирішить о пропозиції закона подля абз. 2 до 60 днів од дня ёго доручіня; кедь уставный суд вирішить, же предмет референдуму, котрый ся має выголосити на основі петіції обчанів або резолюції Народной рады Словацькой републіки подля Ст. 95 абз. 1, не корешпонуе з уставов або з уставным законом, референдум не мож выголосити.

Ст. 126

- (1) Уставный суд вирішує компетенчны спори меджі централныма органами штатной справы, кедь закон не становлює, же тоты спори рішить другый штатный орган.
- (2) Уставный суд вирішує в спорных припадах о тім, ці має Найвысший контрольный уряд Словацькой републіки контрольную компетенцію.

Ст. 127

- (1) Уставный суд вирішує о скаргах фізичных особ або юридичных особ на порушіня своїх основных прав або слобод, або людських прав і основных слобод гарантованых меджінародным договором, котрый Словацька републіка ратіфіковала і був выголошений способом становленным законом, кедь о охрані тых прав і слобод не вирішує другый суд.
- (2) Кедь уставный суд акцептує скаргу, вирішить, же правоплатным рішінем, кроком або іншов інтервенціев были порушены права або слободы подля абз. 1, і зрушить таке рішення, крок або інакшу інтервенцію. Кедь порушіня прав або слобод подля абз. 1 vznikло наслідком пасівіты, уставный суд може приказати, жебы тот, хто тоты права або слободы порушив, був активным в тім ділі. Уставный суд може сучасно припад вернути на далшу процедуру, заказати продовжовати порушувати основны права і слободы або людськы права і основны слободы гарантованы меджінародным договором, котрый Словацька републіка ратіфіковала і був выголошений способом становленным законом, або кедь ся дасть, приказати, жебы тот, хто порушив права або слободы подля абз. 1, обновив став перед порушінем.
- (3) Уставный суд може своїм рішінем, котрым акцептує скаргу, присудити тому, кого права были подля абз. 1 порушены, адекватну фінанчну компенсацію.
- (4) Одповідность того, хто порушив права або слободы подля абз. 1, за шкodu або іншы наслідкы не є рішінем уставного суду засягнута.

Ст. 127а

- (1) Уставный суд вирішує о скаргах органів територіальної самосправи проти протиуставному або незаконному рішенню або іншій протиуставній або незаконній інтервенції до діл територіальної самосправи, кедь о їй охрані не вирішує інший суд.
- (2) Кедь уставный суд акцептує скаргу органу територіальної самосправи, декларує в чім є протиуставне або незаконне рішення або протиуставна або незаконна інтервенція до діл територіальної самосправи, котрый уставный закон або закон был порушений і наслідком якого рішення або інтервенції того порушення настало. Уставный суд нападжене рішення зрушить, або кедь порушення права настало в іншій інтервенції, як є рішення, загаже продовжовати порушования права і прикаже, кедь ся дасть, жебы ся обновив став перед порушінём.

Ст. 128

Уставный суд забезпечує толкованя уставы або уставного закона, кедь є діло спорне. Рішення уставного суду о толкованю уставы або уставного закона ся выголосить способом становленим на выголошования законів. Толкованя є общо обовязне од дня ёго выголошіня.

Ст. 129

- (1) Уставный суд вирішує о скарзі проти рішення о перевіріню або неперевіріню мандату посланця Народной рады Словацькой републіки.
- (2) Уставный суд вирішує о уставности і законности волеб президента Словацькой републіки, волеб до Народной рады Словацькой републіки, волеб до органів територіальної самосправи і волеб до Европского парламенту.
- (3) Уставный суд вирішує о скаргах проти выслідку референдуму і о скаргах проти выслідку народного голосованя о одкликанию президента Словацькой републіки.
- (4) Уставный суд вирішує о тім, ці рішення о розпушіню або перерушіню активіт політичної партії або політичного руху корешпонує з уставными законами і з другыма законами.
- (5) Уставный суд вирішує о жалобі Народной рады Словацькой републіки проти президентова Словацькой републіки в ділі замірного порушіня уставы або велезрады.
- (6) Уставный суд вирішує о тім, ці рішення о выголошіню миморядного ставу або крізового ставу і на тото рішення навязуючі далшы рішення были выданы в згоді з уставов або з уставным законом.

(7) Уставный суд вирішує о скарзі проти резолюції Судной рады Словацькой републіки подля Ст. 154д абз. 2.

(8) Рішєня уставного суду подля попереднїх абзаців суть обовязны про вшыткы органы публічної моци, фізичны особы або юридичны особы, котрых ся дотуляють. Компетентный орган публічної моци повинный безодкладно забезпечіти їх релізацію. Детайлы становить закон.

Ст. 130

(1) Уставный суд зачне процедуру, кедь пропозицію предложить

а) найменше пятаина посланців Народной рады Словацькой републіки,

б) президент Словацькой републіки,

ц) влада Словацькой републіки,

д) суд,

е) генеральный прокуратор,

ф) председа Судной рады Словацькой републіки в ділах згоды правных норм подля Ст. 125 абз. 1, котры ся дотуляють діятельства юстіції,

г) омбудсман в ділах згоды правных норм подля Ст. 125 абз. 1, кедь їх далша імплементація може огрозити основны права або слободы або людьскы права і основны слободы гарантованы меджінародным договором ратіфікованым Словацьков републік, котрый був выголошений способом становленым законом,

г) Найвысший контрольный уряд Словацькой републіки в припадї становленім в Ст. 126 абз. 2,

і) каждый, о праві кого ся має вирішовати в припадах становленых в Ст. 127 і 127а,

й) каждый, хто має претензії ід контрольной компетенції Найвысшого контрольного уряду Словацькой републіки в припадї становленім в Ст. 126 абз. 2.

(2) Закон становить, хто має право предложити пропозицію на зачатя процедуры подля Ст. 129.

Ст. 131

(1) Уставный суд вирішує в плені в ділах уведжєных в Ст. 105 абз. 2, Ст. 107, Ст. 125 абз. 1 буквы а) і б), Ст. 125а абз. 1, Ст. 125б абз. 1, Ст. 128, Ст. 129 абз. 2 аж 7, Ст. 136 абз. 2 і 3, Ст. 138 абз. 2 буквы б) і ц), о зьєдночованю правных поглядів сенатів, о трансформації своєї внутрішнєй ситуації і о пропозиції розрахунку уставного суду. Пленум уставного суду приймає резолюції надполовиннов векшынов вшыткых судців. Кедь ся тотя векшына не досягне, пропозиція ся не прийме.

(2) О других ділах вирішує уставный суд в тричленных сенатах. Сенат приймає резолюції надполовиннов векшынов своїх членів.

Ст. 133

Рішення уставиного суду не мож напасти; то не платить, кедь рішінём органу меджінародной організації створеным на імплементацію меджінародного договору, котрым є Словацька републіка вязана, взникне Словацькій републіці повинність в їднанню перед уставным судом знова пересондовати уж прияте рішення уставиного суду.

Ст. 134

- (1) Уставный суд є зложеный з тринадцятёх судцёв.
- (2) Судцёв уставиного суду выменуе на основі пропозиції Народной рады Словацькой републікы на дванадцять років президент Словацькой републікы. Народна рада Словацькой републікы пропонуе двараз бівшу кількість кандідатів на судцёв, котрых мае президент Словацькой републікы выменовати.
- (3) За судцю уставиного суду може быти выменованный обчан Словацькой републікы, котрый мае право быти воленым до Народной рады Словацькой републікы, досяг вік 40 років, мае високошкольску юридичну освіту і найменше 15 років реалізуе юридичну практику. Тота сама особа не може быти повторно выменована за судцю уставиного суду.
- (4) Судця уставиного суду складуе до рук президента Словацькой републікы тоту присягу:

„Присягам на свою почливість і сумлїня, же буду хранити інтегріту природных прав чоловіка і прав обчана, хранити прінципы правного штату, дотримовати уставу, уставны законы і меджінародны договори, котры Словацька републіка ратіфіковала і были выголошены способом становленым законом, і вирішовати подля свого найліпшого пересвідчїня, незалежно і обективно.“
- (5) Зложінём присягы судця уставиного суду зачїнають реалізовати свою функцію.

Ст. 135

На челі уставиного суду є ёго председа, котрого заступлюе підпредседа. Председу і підпредседу выменуе із судцёв уставиного суду президент Словацькой републікы.

Ст. 136

- (1) За рішення почас реалізації функції не мож судцю уставиного суду покарати, а то ани по скінчїню ёго функції.
- (2) Кедь був судця уставиного суду прихоплений і затриманный кримінальний skutok, компетентный орган повинный о тім такой інформовати председу уставиного суду, а кедь їде о председу уставиного суду, компетентный орган повинный о тім такой

інформувати підпредседу уставного суду. Судцю уставного суду не мож взяти до арешту без згоди уставного суду.

- (3) Уставный суд дає згоду на арештованя судці і генералного прокуратора. Уставный суд реалізує дисциплінарну процедуру проти председови Найвышого суду Словацькой републіки, підпредседови Найвышого суду Словацькой републіки і генералному прокураторови.

Ст. 137

- (1) Кедь выменованый судця уставного суду є членом політичної партії або політичного руху, повинный закінчити членство в них іщі перед зложінєм присягы.
- (2) Судцёве уставного суду реалізують функцію як свою професію. Реалізація той функції є інкомпатіблна з функцієв у другім органі публічної моци, з работов у штатній сфері, з работов на основі контракту або подобного робочого одношіня, з бізнісом, з членством у ведучім або контрольнім органі юридічної особы, котра реалізує бізніс, або з іншым економічным або заробковым діяльством окрем справованя властного маєтку і научного, педагогічного, літературного або умелецького діяльства.
- (3) Днєм, кедь судця зачінають реалізовати свою функцію, заникають ёго посланецький мандат і членство у владі Словацькой републіки.

Ст. 138

- (1) Судця уставного суду може зложити свою функцію на основі письмовой інформації адресованой председови уставного суду. Ёго функція в таким припаді заникають скінчінєм календарьного місяця, в котрім была письмова інформація о абдікації доручена.
- (2) Президент Словацькой републіки судцю уставного суду одкліче
- а) на основі правоплатного одсуджіня за замірный кримінальный скуток, або кедь був правоплатно одсуджений за кримінальный скуток і суд не вирішив в ёго припаді о условнім одложіню арештованя,
- б) на основі дисциплінарного рішіня уставного суду за скуток, котрый не корешпонує з реалізацієв функції судці уставного суду,
- ц) кедь уставный суд ознамив, же судця не бере участь в діяльстві уставного суду довше як єден рік або
- д) кедь заникло ёго право быти воленым до Народной рады Словацькой републіки.

Ст. 139

Кедь судця уставного суду зложить свою функцію судці уставного суду або кедь є одкликаний, президент Словацькой републіки выменує другого судцю на новий функчний період із двох особ пропонованых Народнов радов Словацькой републіки.

Ст. 140

Детайлы о організації уставного суду, о способі їднання перед ним і о статусі ёго судців становить закон.

Другый розділ СУДЫ СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ

Ст. 141

- (1) В Словацькій републіці реалізують судництво незалежны і нестранны суды.
- (2) Судництво ся релізує на вшыткых ступнях одділено од других штатных органів.

Ст. 141а

Судна рада Словацькой републіки

- (1) Председу Судной рады Словацькой републіки волить і одкликує Судна рада Словацькой републіки спомеджі своїх членів. Членами Судной рады Словацькой републіки суть
 - а) девятьме судцёве, котрых волить і одкликують судцёве Словацькой републіки,
 - б) трёми членове, котрых волить і одкликує Народна рада Словацькой републіки,
 - ц) трёми членове, котрых менує і одкликує президент Словацькой републіки,
 - д) трёми членове, котрых менує і одкликує влада Словацькой републіки.
- (2) За председу Судной рады Словацькой републіки і за члена Судной рады Словацькой републіки подля абз. 1 букв б) аж д) мож установити особу, котра є бездоганна, має високошкольску юридичну освіту і найменше 15 років одборной практикы.
- (3) Реалізація функції председы Судной рады Словацькой републіки є інкомпатібілна з функцієв у другім органі публічної моци, з роботов у штатній сфері, з роботов на основі контракту або подобного робочого одношіня, з реалізацієв бізнесу, з членством у ведучім або контрольнім органі юридичной особы, котра реалізує бізнес, або з іншым економічным або заробковым діяльством окрем справованя властного маєтку і научного, педагогічного, літературного або умелецького діяльства.

- (4) Функцыйны перыяд членів Судной рады Словацкай рэспублікі є пяць років. Тоду саму особу мож зволити за прэседу Судной рады Словацкай рэспублікі, зволити або выменавати за члена Судной рады Словацкай рэспублікі найвеце в двух за собов наслідуючых перыодах.
- (5) До компетенції Судной рады Словацкай рэспублікі належить
- а) забеспечовати рэалізацію задач публічнай контролі юстыціі,
 - б) оцінёвати, ці кандідат на выменаваня за судцю сповнять крiтэрыі судцёвскай способности, котры дають гаранцію, же функцію судці будэ рэалізовати правільно,
 - в) прэкладовати прэзідентови Словацкай рэспублікі пропозіціі кандідатів на выменаваня судцiв і пропозіціі на одкликваня судцiв,
 - г) вырiшовати о прiдiлiнню і переложiнню судцiв,
 - д) прэкладовати прэзідентови Словацкай рэспублікі пропозіціі на выменаваня прэседы Найвысшог суду Словацкай рэспублікі і пiдпрэседы Найвысшог суду Словацкай рэспублікі і пропозіціі на iх одкликаня,
 - е) прэкладовати владі Словацкай рэспублікі пропозіціі кандідатів на судцiв, котры бы мали рэпрэзентавати Словацку рэспубліку в межджiнародных судных органах,
 - ж) волити і одкликавати членiв дiсцiплiнарных сенатiв і волити і одкликавати прэседы дiсцiплiнарных сенатiв,
 - з) высловлiвати ся к пропозіціі розрахунку судiв Словацкай рэспублікі при складанню пропозіціі штатного розрахунку і прэкладовати Народнiй радi Словацкай рэспублікі позіцію к пропозіціі розрахунку судiв,
 - и) дозерати, ці судця сповнять крiтэрыі судцёвскай способности, котры дають гаранцію, же функцію судці будэ рэалізовати парядно по цiльы час ёго функціонваня,
 - й) выдавати прiнціпы судцёвскай етiкы в сполупраці з органами судцёвскай самосправы,
 - к) далшы компетенціі, кедь так становить закон.
- (6) На прiятя рэзолуціі Судной рады Словацкай рэспублікі треба згоду надполовинной векшыны вшыткых ёй членiв.
- (7) Дiяельство Судной рады Словацкай рэспублікі веде і органiзуе ёй прэсуда.
- (8) Прэсуда Судной рады Словацкай рэспублікі може прэдложыти уставному суду пропозіцію на зачатя процедуры в дiлах згоды правных норм подля Ст. 125 абз. 1 дотуляючых ся рэалізаціі суднiцтва.

- (9) Судна рада Словацькой републіки приймає позицію подля абз. 5 буквы б) на основі матеріалів од штатного органу, реалізуючого задачі охрани утаєваных фактів і высловів кандидата на выменованя за судцю; деталы становить закон.
- (10) О страті потенціалу судцёвской способности, котрый дає гаранцію, же функцію судці буде реалізувати правильно, в часі реалізації функції судці вирішує дісциплінарный сенат; установління Ст. 154д абз. 1 аж 3 тым не суть нарушены.
- (11) Деталы о вольбах і одкликваню председы Судной рады Словацькой републіки, о способі установлєваня членів Судной рады Словацькой републіки, о ей компетенціях, о заступлєваню председы Судной рады Словацькой републіки, о організації і о одношінях ід органам справы судництва і ід органам судцёвской самосправы, як і о способі дозераня ці судця сповнять крітерії судцёвской способности, котры дають гаранцію, же функцію судці буде реалізувати порядно по цілый час, котрый буде на функції, становить закон.

Ст. 142

- (1) Суды рішають в обчаньскоправных і трестноправных ділах; суды сондують і законність рішінь органів публічної справы і законність рішінь, кроків або других інтервенцій органів публічної моци, кедь так становить закон.
- (2) Суды рішають в сенатах, кедь закон не становить, же в ділі вирішує єдиный судця. Закон становить, коли суть на рішаню сенату участны і присидячі судцёве спомеджі обчанів і в котрых ділах може вирішувати і робітник суду повірений судцём. Рішіня робітника суду повіреного судцём мож напасти, о чім вирішує все судця.
- (3) Вердікты ся выголошують в мені Словацькой републіки і все публічно.

Ст. 143

- (1) Систему судів творять Найвысшый суд Словацькой републіки і другы суды.
- (2) Подробнішу організацію системи судів, їх компетенції, організацію і іднання перед нима становить закон.
- (3) В розсягу становленім законом на веджіню і справі судів беруть участь і органы судцёвской самосправы.

Ст. 144

- (1) Судцёве суть почас реалізації своєї функції незалежныма а при рішаню суть вязаны уставов, уставным законом, меджінародным договором подля Ст. 7 абз. 2 і 5 і законом.

- (2) Кедь ся суд наздає, же інша общо обовязна правна норма, ей часть або ей окремый припис, котрый ся дотулять проїднованого діла, не корешпондує з уставом, уставным законом, меджінародным договором подля Ст. 7 абз. 5 або законом, іднання перерушить і дасть пропозицію на зачатя іднання на основі Ст. 125 абз. 1. Правный погляд уставного суду уведжений у вердікті є про суд обовязный.

Ст. 145

- (1) Судців менує і одкликує президент Словацькой републіки на пропозицію Судной рады Словацькой републіки; менує їх без часового ограничя.
- (2) За судцю може быти выменованый обчан Словацькой републіки з правом быти воленым до Народной рады Словацькой републіки, котрый досягнув вік 30 років, має високошкольску юридичну освіту і сповнять критерії судцёвской способности, котры дають гаранцію, же функцію судці буде реалізовати порядно. Далшы критерії на выменованя за судцю і ёго функчный поступ, як і розсяг імуніты судців становить закон.
- (3) Председу Найвысшого суду Словацькой републіки і підпредседу Найвысшого суду Словацькой републіки менує на пропозицію Судной рады Словацькой републіки із судців Найвысшого суду Словацькой републіки президент Словацькой репуліки на пять років. Тота сама особа може быти выменована за председу Найвысшого суду Словацькой републіки або за підпредседу Найвысшого суду Словацькой републіки найвеце в двох за собов наслідуючих періодах. Перед скінчінём функчного періоду може президент Словацькой републіки одкликати председу Найвысшого суду Словацькой републіки або підпредседу Найвысшого суду Словацькой републіки з причін становленых в Ст. 147.
- (4) Судця складує до рук президента Словацькой републік тоту присягу: „Присягам на свою почливість і сумліня, же буду дотримовати уставу, уставны законы і меджінародны договори, котры Словацька републіка ратіфіковала і были выголошены способом становленим законом, і законами, буду толковати законы і рїшати подля свого найліпшого пересвідчя, незалежно і обективно.“
- (5) Зложінём присягы судця зачинать реалізовати свою функцію.

Ст. 145а

- (1) Кедь выменованый судця є членом політичной партії або політичного руху, повинный зложыти членство в них іщі перед зложінём присягы.
- (2) Судця реалізує функцію як свою професію. Реалізація функції судці є інкомпатібілна з функцієв у другім органі публічної моци, враховано функції председу Судной рады Словацькой републіки, з роботов у штатнім секторі, з роботов на основі контракту, з подобным робочім одношінём, з веджінём біснісу, із

членством у ведучім або контрольнім органі юридичної особи, котра реалізує бізнес, ани з іншим економічним або заробковим діяльством окрема справованя властного маєтку і научного, педагогічного, літературного або умельцького діяльства і членства в Судній радї Словацькой републіки.

Ст. 146

Судця може свою функцію зложити формов письмового ознамліня адресованого президентови Словацькой републіки. Ёго функція в таким припадї заникать скінчінём календарного місяця, в котрім было письмове ознамліня о абдікації доручене.

Ст. 147

- (1) Президент Словацькой републіки на пропозицію Судной рады Словацькой републіки судцю одкліче на основі праволатного одсуджіня за замірний кримінальний skutok, або кедь був праволатно одсуджений за кримінальний skutok і суд не вирішив в ёго припадї о условнім одложіню арештованя, на основі вердікту дісціплінарного сенату за skutok, котрый є інкомпатібільный з реалізацієв функції судці, або кедь заникло ёго право быти воленым до Народной рады Словацькой републіки. Президент Словацькой републіки на пропозицію Судной рады Словацькой републіки одкліче і судцю, котрый не сповнять крітерії судцёвской способности, котры дають гаранцію, же функцію судці буде реалізовати порядно, на основі праволатной резолюції Судной рады Словацькой републіки подля Ст. 154д абз. 1 або на основі праволатного рішїня уставного суду, котрым скаргу подля Ст. 154д абз. 2 одшмарив.
- (2) Президент Словацькой републіки на пропозицію Судной рады Словацькой републіки може судцю одкликати
 - а) кедь му здравотный став довгодобо не доволює, найменше почас єдного рока, порядно реалізовати повинности судці,
 - б) кедь досягнув вік 65 років.

Ст. 148

- (1) Судцю мож переложити на другый суд лем з ёго згодов або на основі рішїня дісціплінарного сенату.
- (2) Дочасне перерушїня реалізації функції судці не сміє засяговати до незалежной реалізації судництва. Прічіны перерушїня реалізації функції судці, условії на дочасне приділіня судці і далшы условії на дочасне перерушїня реалізації функції судці становить закон.
- (3) Способ установліня присидячіх судців становить закон.

- (4) За вердикты не мож судцю ани присидячого судцю з рядів обчанів постиговати, а то ани по скінчіню їх функції.
- (5) Проти рішіню о зачатю карного пронаслідования судці може доткнутый судця предложити скаргу, о котрій вирішить генералный прокуратор.

ВОСЬМА ГЛАВА ПРОКУРАТУРА СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ І ОМБУДСМАН

Першый розділ ПРОКУРАТУРА СЛОВАЦЬКОЙ РЕПУБЛІКЫ

Ст. 149

Прокуратура Словацькой републіки храниць права і законом хранены інтереси фізичных і юридичных особ і штату.

Ст. 150

На челі прокуратуры стоить генералный прокуратор, котрого менує і одкликує президент Словацькой републіки на пропозицію Народной рады Словацькой републіки.

Ст. 151

Подробности менованя і одкликovanja, прав і повинностей прокураторів і організації прокуратуры становить закон.

Другый розділ ОМБУДСМАН Ст. 151a

- (1) Омбудсман, публічний охранця прав, є незалежnym органом Словацькой републіки, котрый в розсягу і способом становленим законом храниць основны права і слободы фізичных і юридичных особ в їднаню перед органами публічної моци і другыма органами публічної моци, кедь їх крокы, вердикты або пасівіта суть в розпорі з правным порядком. У законом становлених припадах омбудсман може брати участь на реалізації одповідности особ діючих в органах публічної моци, кедь тоты особы порушыли основне право або слободу фізичных особ і юридичных особ. Вшыткы органы публічної моци суть повинны сполупрацовати з омбудсманом.
- (2) Омбудсман може предложити Уставному суду Словацькой републіки пропозицію на зачатя процедури подля Ст. 125, кедь общо обовязна правна норма порушує основне право або слободу признану фізичній особі або юридичній особі.
- (3) Омбудсмана волить Народна рада Словацькой републіки на пятьрічний період із кандидатів, котрых їй запропонує найменше 15 посланців Народной рады Словацькой републіки. За омбудсмана мож зволити обчана Словацькой републіки з правом быти воленым за посланця Народной рады Словацькой републіки і в день

волеб досяг вік 35 років. Омбудсман не може быти членом політичної партії ани політичного руху.

- (4) Функція омбудсмана заникає днём набытя праволатности вердікту, котрым був омбудсман одсуджений за замірний кримінальний скуток або котрым був одсуджений за кримінальний скуток, і суд не вирішив в ёго припадї о условнім одложіню арештованя, або стратив право быти воленым.
- (5) Народна рада Словацькой републікы може омбудсмана одкликати, кедь му здравотный став доводобо, найменше почас трёх місяців, не доволює порядно реалізовати повинности выплываючі з ёго функції.
- (6) Подробности о вольбах і одкликаню омбудсмана, о ёго компетенціях, о условіях реалізації ёго функції, о способі правовой охрани, о предкладованю пропозицій на зачатя процедуры перед Уставным судом Словацькой републікы подля Ст. 130 абз. 1 буквы г) і о імплементації прав фізичных особ і юридичных особ становить закон.

ДЕВЯТА ГЛАВА ПЕРЕХОДНЫ І ЗАКЛЮЧНЫ УСТАНОВЛІНЯ Ст. 152

- (1) Уставны законы, законы і другы общо обовязны правны нормы в Словацькій републіці платять доты, поке не суть в розпорї з тов уставов. Мінити і рушыти їх можуть компетентны органы Словацькой републікы.
- (2) Неплатность законів і другых общо обовязных правовых норм выданных у Чеській і Словацькій Федератівній Републіці настає девятыдесятым днём по опублікованю рішіня Уставного суда Словацькой републікы о їх неплатности способом становленым на выголошованя законів.
- (3) О неплатности правовых норм вирішує Уставный суд Словацькой републікы подля пропозиції особ уведжених в Ст. 130.
- (4) Толкованя і імплементація уставных законів, законів і другых общо обовязных правовых норм мусить быти в згодї з тов уставов.

Ст. 153

На Словацьку републіку переходять права і повинности з меджінародных договорів, котрыма є Чеська і Словацька Федератівна Републіка вязана, а то в розсягу становленім уставным законом Чеськой і Словацькой Федератівной Републікы або в розсягу договоренім меджі Словацьков републіков і Чеськов републіков.

Ст. 154

- (1) Словацька народна рада зволена подля Ст. 103 уставного закона ч. 143/1968 Зб. о чехо-словацькій федерації в формулаціях пізнішых приписів реалізує свої компетенції як Народна рада Словацькой републікы подля той уставы. Волебный

період Народной рады Словацькой републіки ся рахує од дня волеб до Словацькой народной рады.

- (2) Влада Словацькой републіки выменована подля Ст. 122 абз. 1 буквы а) уставного закона ч. 143/1968 Зб. о чехо-словацькій федерації в формулаціях пізніших приписів ся поважує за владу выменовану подля той уставы.
- (3) председа Найвысшого суду Словацькой републіки і генералный прокуратор Словацькой републіки установлены до функції подля дотеперішніх правовых норм зістають у функціях аж до установліня до функції подля той уставы.
- (4) Судцёве судів Словацькой републіки установлены до функції подля дотеперішніх правовых норм ся поважують за установленых до функції без часового ограничіня подля той уставы.

Ст. 154а

Вольбы президента Словацькой републіки подля того уставного закона выголосить председа Народной рады Словацькой републіки до 30 днів од набытя платности закона выданого подля Ст. 101 абз. 10.

Ст. 154б

- (1) Судцю зволеного на штири рокы перед набытём платности того уставного закона выменує по скінчіню ёго волебного періоду президент Словацькой републіки на пропозицію Судной рады Словацькой републіки за судцю без часового ограничіня і тогды, кедь в день выменованя не досяг вік 30 років.
- (2) Судцёве зволены подля дотеперішніх приписів без часового ограничіня ся поважують за судців выменованых подля того уставного закона.
- (3) На судців уставного суду выменованых перед набытём платности того уставного закона установліня Ст. 134 абз. 2 першого речіня і абз. 3 другого речіня не платяць.

Ст. 154в

- (1) Меджінародны договоры о людських правах і основных слободах, котры Словацька републіка ратіфіковала і были выголошены способом становленим законом перед набытём платности того уставного закона, суть частёв ей правового порядку і мають пріоріту перед законом, кедь забезпечують векший розсяг становлених прав і слобод.
- (2) Іншы меджінародны договоры, котры Словацька републіка ратіфіковала і были выголошены способом становленим законом перед набытём платности того уставного закона, суть частёв ей правового порядку, кедь так становлює закон.

Ст. 154д

- (1) Критерії судцёвской способности, яки дають гаранцію, же функцію судці буде реалізувати порядно, ся односять і на судцю установленого до функції перед 1. септембром 2014. О приятю позиції о сповніню критерій судцёвской способности подля першого речіня судцю установленого до функції перед 1. септембром 2014 вирішує на основі матеріалів од штатного органу реалізуючого задачі охрани утаёваных фактів і высловів судці Судна рада Словацькой републіки на основі резолюції. Подробности о вирішованю Судной рады Словацькой републіки о приятю позиції о сповніню критерій судцёвской способности, котры дають гаранцію, же функцію судці буде реалізувати порядно, враховано способу выслову судці ід матеріалам, становить закон.
- (2) Проти резолюції Судной рады Словацькой републіки подля Ст. 1 мож предложити скаргу, о котрій вирішить уставный суд; подробности становить закон.
- (3) Кедь судця установленый до функції перед 1. септембром 2014 не сповнює критерії судцёвской способности, котры дають гаранцію, же функцію судці буде реалізувати порядно, подля правоплатной резолюції Судной рады Словацькой републіки подля абз. 1 або подля правоплатного рішіння уставного суду, котрым скаргу подля абз. 2 не прияв, Судна рада Словацькой републіки запропонує президентови одкликати судцю. Несповніня критерій судцёвской способности, котры дають гаранцію, же функцію судці буде реалізувати порядно, є причінов на одкликания судці.
- (4) Функція председа Судной рады Словацькой републіки установленого подля дотеперішніх приписів зникать днём набытя платности того уставного закона. Председа Найвысшого суду Словацькой републіки є членом Судной рады Словацькой републіки до скінчіння функчного періоду тых членів Судной рады Словацькой републіки, котры были зволены судцями Словацькой републіки подля дотеперішніх приписів.
- (5) Членове Судной рады Словацькой републіки зволены судцями Словацькой републіки, зволены Народнов радом Словацькой републіки, выменованы президентом Словацькой републіки і выменованы владов Словацькой републіки подля дотеперішніх приписів ся поважують за членів Судной рады Словацькой републіки подля того уставного закона; про їх членство платять дотеперішні приписы.

Ст. 155

Рушить ся

1. уставный закон Словацькой народной рады ч. 50/1990 Зб. о назві, штатнім ербі, штатній заставі, штатній печати і о штатній гімні Словацькой републіки,
2. уставный закон Словацькой народной рады ч. 79/1990 Зб о кількости посланців Словацькой народной рады, о звучанню присягы посланців Словацькой народной рады, членів влады Словацькой републіки і посланців народных выборов і о волебнім періоді Словацькой народной рады,
3. уставный закон Словацькой народной рады ч. 7/1992 Зб. о Уставнім судці Словацькой републіки.

Ст. 156

Тота Устава Словацькой републіки зачінають платити днём выголошїня, окрем Ст. 3 абз. 2, Ст. 23 абз. 4, кедь іде о выгнаня або выдана обчана другому штату, Ст. 53, 84 абз. 3, кедь іде о выголошїня войны другому штату, Ст. 86 буквы к) і л), Ст. 102 буква г), кедь іде о выменованя професорів высокых школ і ректорів і о выменованя і повышїня генералів, буквы й) і к), Ст. 152 абз. 1 друге речїня, кедь ся дотулять уставных законів, законів і другых общо обовязных правовых норм выданных органами Чеськой і Словацькой Федератівной Републіки, котры зачнуть платити сучасно з приналежными змінами уставных условій Чеськой і Словацькой Федератівной Републіки в згоді з тов уставов.

І. Гашпаровіч в. р.

В. Мечіар в. р.